



LIVSTATISTIKK

# MARKEDSANDELER

– endelige tall og regnskapsstatistikk

---

**3. KVARTAL 2015** (23. november 2015)

---

 **Finans Norge**

---

## INNHALDSFORTEGNELSE

### FIGURER

Figur 1	Brutto forfalt premie livprodukter - produkter uten investeringsvalg
Figur 2	Brutto forfalt premie livprodukter - produkter med investeringsvalg
Figur 3	Nytegnet premie livprodukter - produkter uten investeringsvalg
Figur 4	Nytegnet premie livprodukter - produkter med investeringsvalg
Figur 5	Forsikringsforpliktelse livprodukter - produkter uten investeringsvalg
Figur 6	Forsikringsforpliktelse livprodukter - produkter med investeringsvalg
Figur 7	Netto tilflytting livprodukter - produkter uten investeringsvalg
Figur 8	Netto tilflytting livprodukter - produkter med investeringsvalg

### TABELLER

#### MARKEDSDEL

Tabell 1.1	Hovedtall - produkter uten og med investeringsvalg
Tabell 1.2	Hovedtall - fordelt på bransjer
Tabell 1.3	Hovedtall - aktivposter
Tabell 2a	Brutto forfalt premie og nytegnet premie - produkter uten investeringsvalg
Tabell 2b	Brutto forfalt premie og nytegnet premie - produkter med investeringsvalg og sum alle produkter
Tabell 3a	Forsikringsforpliktelse, overførte reserver fra/til og flytting gruppeliv - produkter u. investeringsvalg
Tabell 3b	Forsikringsforpliktelse og overførte reserver fra/til - produkter m. investeringsvalg og sum alle produkter

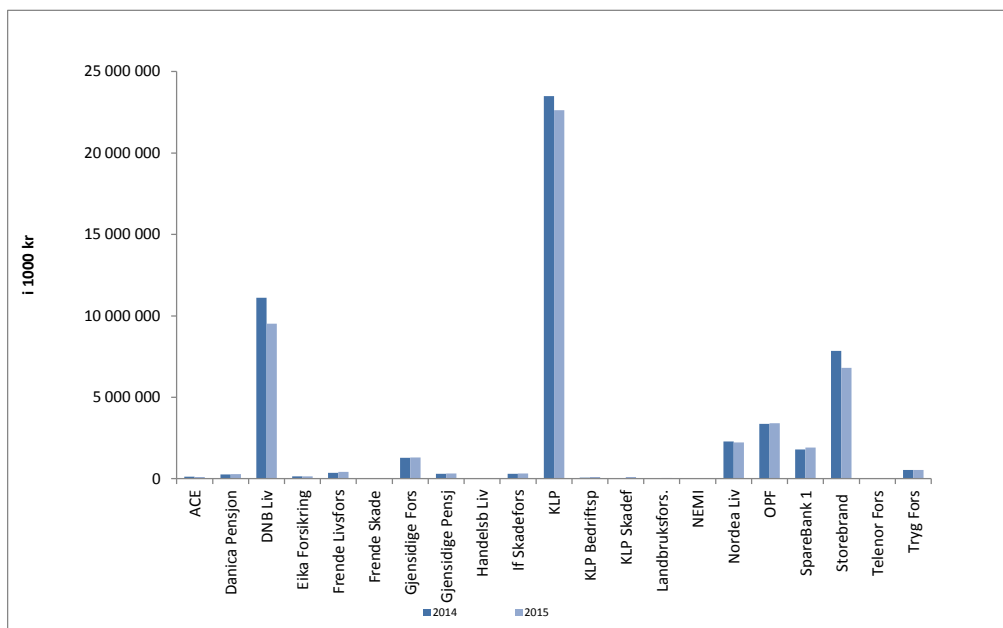
#### REGNSKAPSDEL

Tabell 4	Resultatregnskap - alle produkter
Tabell 6	Balanse - alle produkter
Tabell 8	Diverse nøkkeltall - produkter uten investeringsvalg

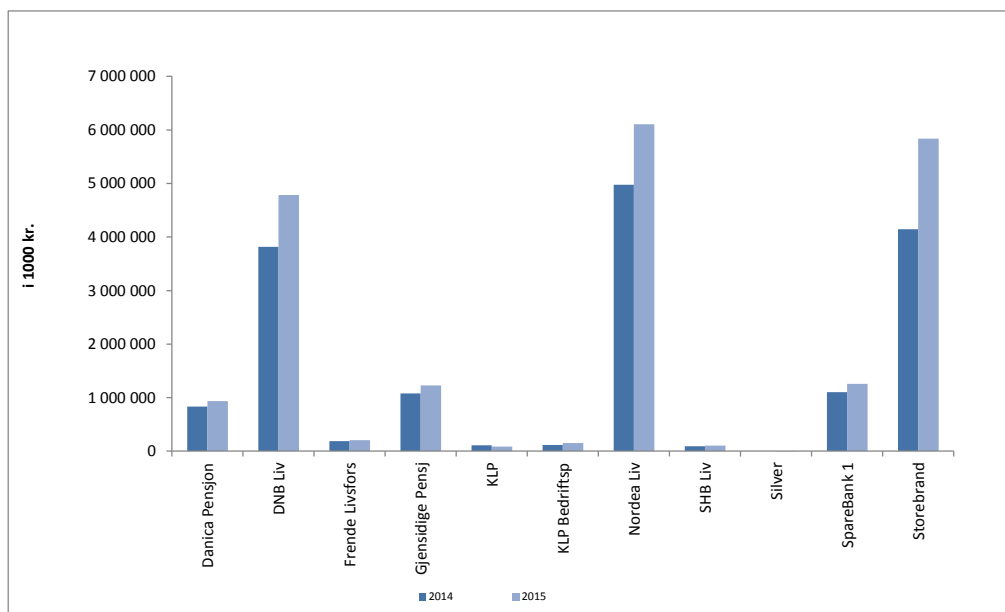
### NOTER OG KOMMENTARER

## FIGURER

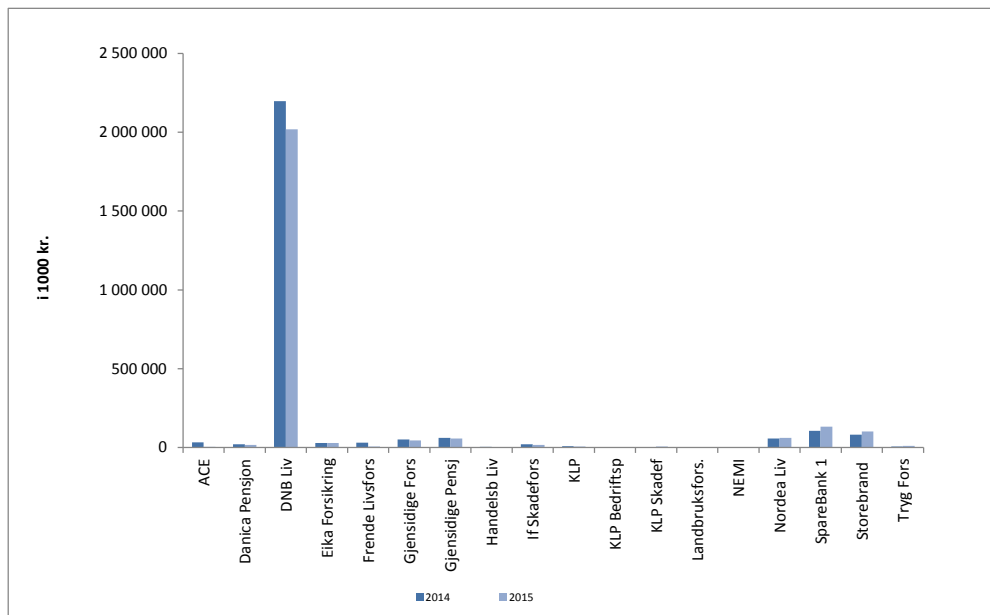
**Figur 1 Brutto forfalt premie livprodukter - produkter uten investeringsvalg pr. 30.09.**



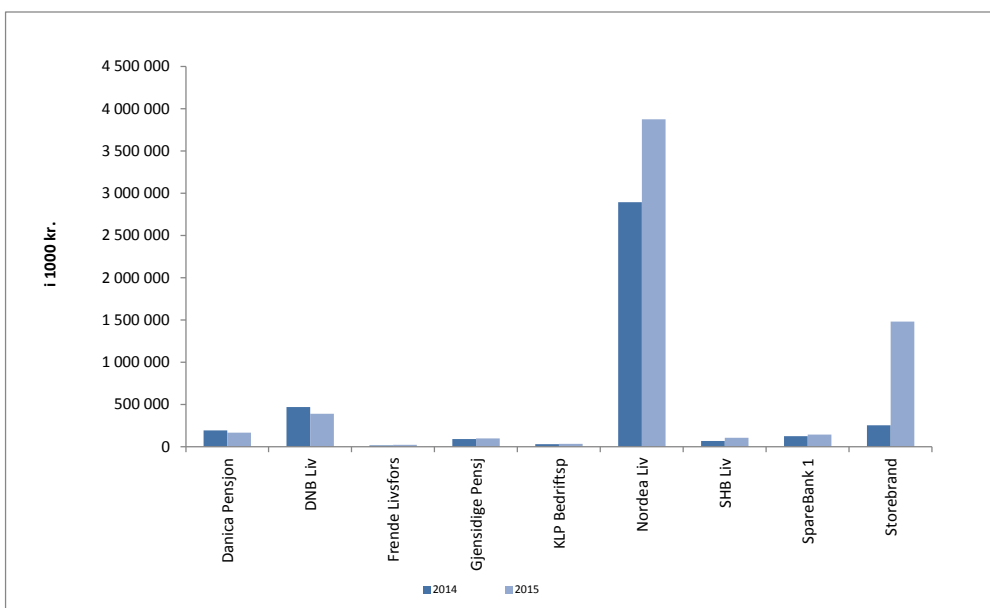
**Figur 2 Brutto forfalt premie livprodukter - produkter med investeringsvalg pr. 30.09.**



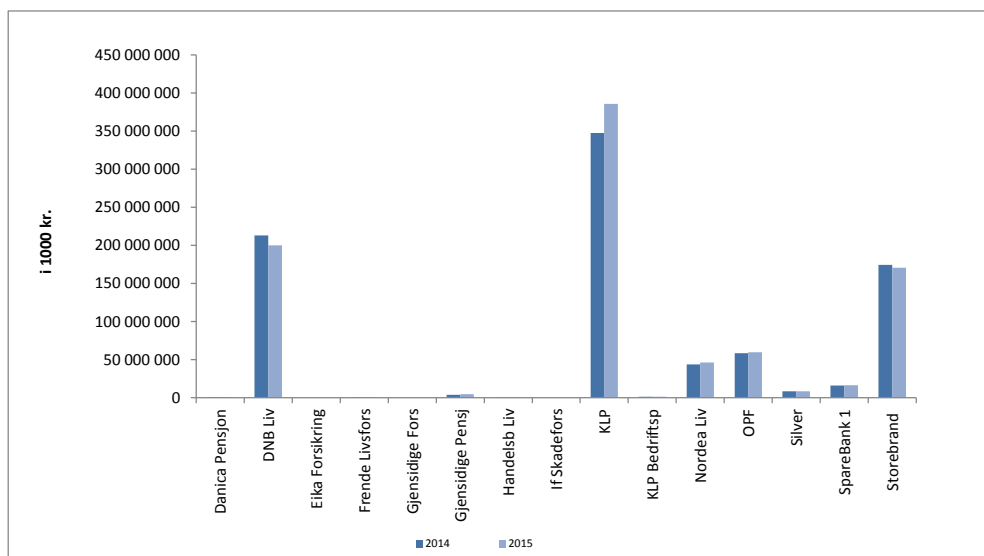
**Figur 3 Nytegnnet premie livprodukter - produkter uten investeringsvalg pr. 30.09.**



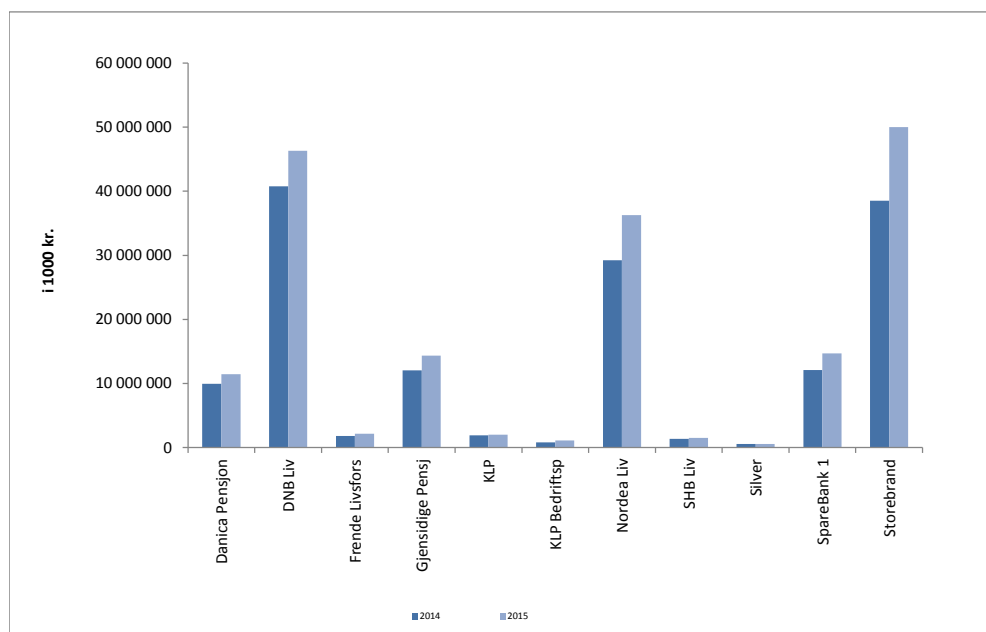
**Figur 4 Nytegnnet premie livprodukter - produkter med investeringsvalg pr. 30.09.**



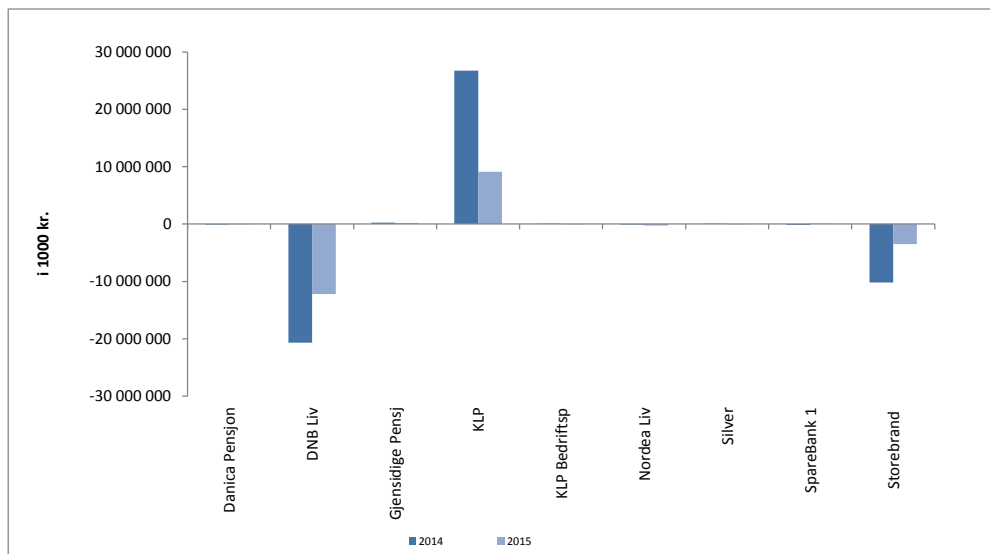
**Figur 5 Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - produkter uten investeringsvalg pr. 30.09.**



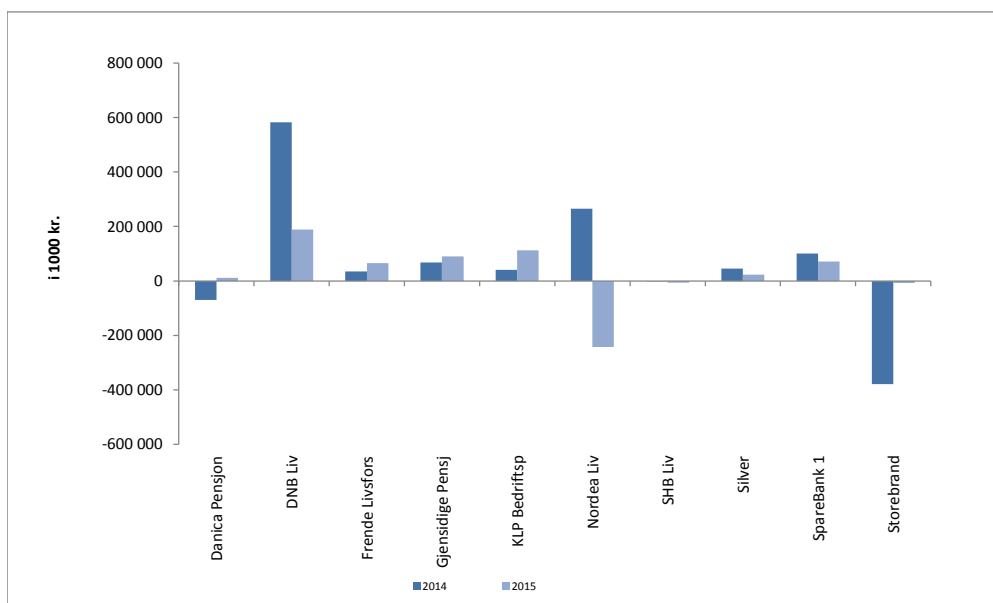
**Figur 6 Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - produkter med investeringsvalg pr. 30.09.**



**Figur 7 Netto tilflytting livprodukter - produkter uten investeringsvalg pr. 30.09.**



**Figur 8 Netto tilflytting livprodukter - produkter med investeringsvalg pr. 30.09.**



**Tabell 1.1 Hovedtall**
**Produkter med og uten investeringsvalg**

30.09.	Brutto forfalt premie <sup>1)</sup>				Nyttegnet premie <sup>8)</sup>				Forsikringsforpliktelse <sup>9)</sup>			
	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel
<i>Beløp i 1000 kroner</i>												
<b>Produkter uten investeringsvalg</b>												
ACE European Group	117 184	107 796	-8	0,2	32 256	4 749	-85,3	0,2	0	0	0	0,0
Danica Pensjonsforsikring	270 040	286 629	6	0,6	20 866	16 778	-20	0,7	803 112	883 857	10	0,1
DNB Livsforsikring	11 112 429	9 525 883	-14	18,9	2 197 903	2 018 170	-8	80,4	212 932 624	200 020 645	-6	22,3
Eika Forsikring AS	138 249	155 420	12	0,3	28 651	28 805	1	1,1	0	0	0	0,0
Frende Livsforsikring	366 905	420 360	15	0,8	29 549	5 543	-81	0,2	509 156	666 964	31	0,1
Frende Skadeforsikring	3 474	3 484	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
Gjensidige Forsikring	1 287 010	1 298 243	1	2,6	49 593	43 905	-12	1,7	0	0	0	0,0
Gjensidige Pensjon	302 177	330 723	9	0,7	60 218	57 129	-5	2,3	4 060 837	4 665 516	15	0,5
Handelsbanken Liv	26 370	30 596	16	0,1	2 913	2 314	-21	0,1	26 664	29 152	9	0,0
If Skadeforsikring NUF	300 728	318 230	6	0,6	20 431	15 494	-24	0,6	0	0	0	0,0
KLP	23 490 378	22 629 544	-4	45,0	8 213	5 654	-31	0,2	347 567 223	385 868 308	11	43,1
KLP Bedriftspensjon AS	59 069	97 608	65	0,2	1 672	0	-100	0,0	1 234 601	1 361 441	11	0,2
KLP Skadeforsikring AS	0	115 246	----	0,2	0	5 011	----	0,2	0	0	0	0,0
Landbruksforsikring AS	31 574	39 072	24	0,1	2 317	1 793	-23	0,1	0	0	0	0,0
NEMI Forsikring	3 802	2 557	-33	0,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
Nordea Liv	2 296 304	2 223 728	-3	4,4	55 567	60 687	9	2,4	43 864 696	46 420 604	6	5,2
Oslo Pensjonsforsikring	3 370 079	3 403 757	1	6,8	0	0	0	0,0	58 392 068	59 844 612	3	6,7
Silver Pensjonsforsikring AS	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0	8 340 392	8 449 012	1	0,9
SpareBank 1	1 790 833	1 923 455	7	3,8	105 707	132 318	25	5,3	15 908 828	16 491 350	4	1,8
Storebrand Livsforsikring	7 843 620	6 813 087	-13	13,5	81 020	100 442	24	4,0	174 684 353	170 774 220	-2	19,1
Telenor Forsikring	22 323	24 715	11	0,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0
Tryg Forsikring	529 363	536 116	1	1,1	6 778	10 656	57	0,4	0	0	0	0,0
<b>Totalt uten investeringsvalg</b>	<b>53 361 912</b>	<b>50 286 249</b>	<b>-6</b>	<b>100,0</b>	<b>2 703 655</b>	<b>2 509 448</b>	<b>-7</b>	<b>100,0</b>	<b>868 324 014</b>	<b>895 475 681</b>	<b>3</b>	<b>100,0</b>
<b>Produkter med investeringsvalg</b>												
Danica Pensjonsforsikring	833 121	936 514	12	4,5	192 251	164 490	-14	2,6	9 961 516	11 447 566	15	6,3
DNB Livsforsikring	3 816 696	4 785 728	25	23,1	467 905	388 847	-17	6,2	40 779 816	46 343 617	14	25,7
Frende Livsforsikring	186 767	207 725	11	1,0	13 362	22 604	69	0,4	1 803 172	2 168 094	20	1,2
Gjensidige Pensjon	1 079 874	1 228 611	14	5,9	88 826	97 311	10	1,5	12 037 024	14 343 894	19	8,0
KLP	111 460	83 503	-25	0,4	0	0	0	0,0	1 875 145	2 015 457	8	1,1
KLP Bedriftspensjon AS	117 312	152 462	30	0,7	29 057	32 118	11	0,5	774 916	1 081 189	40	0,6
Nordea Liv	4 975 997	6 105 972	23	29,5	2 893 045	3 872 295	34	61,5	29 220 469	36 260 931	24	20,1
SHB Liv	93 120	106 482	14	0,5	67 800	103 256	52	1,6	1 370 052	1 490 697	9	0,8
Silver Pensjonsforsikring AS	0	16	----	0,0	0	0	0	0,0	542 371	549 829	1	0,3
SpareBank 1	1 104 194	1 254 819	14	6,1	124 036	140 828	14	2,2	12 069 401	14 689 551	22	8,1
Storebrand Livsforsikring	4 145 713	5 838 962	41	28,2	252 148	1 477 843	486	23,5	38 506 862	50 010 054	30	27,7
<b>Totalt med investeringsvalg</b>	<b>16 464 253</b>	<b>20 700 793</b>	<b>26</b>	<b>100,0</b>	<b>4 128 429</b>	<b>6 299 592</b>	<b>53</b>	<b>100,0</b>	<b>148 940 745</b>	<b>180 400 879</b>	<b>21</b>	<b>100,0</b>
<b>Alle produkter</b>												
ACE European Group	117 184	107 796	-8	0,2	32 256	4 749	-85,3	0,1	0	0	----	0,0
Danica Pensjonsforsikring	1 103 161	1 223 143	11	1,7	213 117	181 268	-15	2,1	10 764 628	12 331 423	15	1,1
DNB Livsforsikring	14 929 125	14 311 611	-4	20,2	2 665 808	2 407 017	-10	27,3	253 712 440	246 364 262	-3	22,9
Eika Forsikring AS	138 249	155 420	12	0,2	28 651	28 805	1	0,3	0	0	----	0,0
Frende Livsforsikring	553 672	628 085	13	0,9	42 911	28 147	-34	0,3	2 312 328	2 835 058	23	0,3
Frende Skadeforsikring	3 474	3 484	0	0,0	0	0	----	0,0	0	0	----	0,0
Gjensidige Forsikring	1 287 010	1 298 243	1	1,8	49 593	43 905	-12	0,5	0	0	----	0,0
Gjensidige Pensjon	1 382 051	1 559 334	13	2,2	149 045	154 440	4	1,8	16 097 861	19 009 410	18	1,8
Handelsbanken Liv	26 370	30 596	16	0,0	2 913	2 314	-21	0,0	26 664	29 152	9	0,0
If Skadeforsikring NUF	300 728	318 230	6	0,4	20 431	15 494	-24	0,2	0	0	----	0,0
KLP	23 601 839	22 713 047	-4	32,0	8 213	5 654	-31	0,1	349 442 368	387 883 765	11	36,1
KLP Bedriftspensjon AS	176 381	250 070	42	0,4	30 729	32 118	5	0,4	2 008 977	2 442 630	22	0,2
KLP Skadeforsikring AS	0	115 246	----	0,2	0	5 011	----	0,1	0	0	----	0,0
Landbruksforsikring AS	31 574	39 072	24	0,1	2 317	1 793	-23	0,0	0	0	----	0,0
NEMI Forsikring	3 802	2 557	-33	0,0	0	0	----	0,0	0	0	----	0,0
Nordea Liv	7 272 301	8 329 700	15	11,7	2 948 611	3 932 982	33	44,6	73 085 165	82 681 535	13	7,7
Oslo Pensjonsforsikring	3 370 079	3 403 757	1	4,8	0	0	----	0,0	58 392 068	59 844 612	3	5,6
SHB Liv	93 120	106 482	14	0,2	67 800	103 256	52	1,2	1 370 052	1 490 697	9	0,1
Silver Pensjonsforsikring AS	0	16	----	0,0	0	0	----	0,0	8 882 763	8 998 842	1	0,8
SpareBank 1	2 895 026	3 178 274	10	4,5	229 743	273 146	19	3,1	27 978 229	31 180 901	11	2,9
Storebrand Livsforsikring	11 989 333	12 652 049	6	17,8	333 168	1 578 286	374	17,9	213 191 215	220 784 274	4	20,5
Telenor Forsikring	22 323	24 715	11	0,0	0	0	----	0,0	0	0	----	0,0
Tryg Forsikring	529 363	536 116	1	0,8	6 778	10 656	57	0,1	0	0	----	0,0
<b>Totalt</b>	<b>69 826 165</b>	<b>70 987 042</b>	<b>2</b>	<b>100,0</b>	<b>6 832 085</b>	<b>8 809 040</b>	<b>29</b>	<b>100,0</b>	<b>1 017 264 758</b>	<b>1 075 876 560</b>	<b>6</b>	<b>100,0</b>

Noter : Se "Noter og kommentarer"

Tabell 1.2 Hovedtall

Fordelt på bransjer

30.09.	Produkter uten investeringsvalg			Produkter med investeringsvalg			Totalt alle produkter		
	2014	2015	% endring	2014	2015	% endring	2014	2015	% endring
<i>Belop i 1000 kr.</i>									
<b>Brutto forfalt premie <sup>1)</sup></b>									
Individuell kapitalforsikring	5 601 137	5 917 439	6	3 951 007	5 503 748	39	9 552 144	11 421 187	20
Individuell pensjonsforsikring	974 339	1 003 614	3	218 165	297 116	36	1 192 504	1 300 730	9
Gruppeliv	3 390 480	3 460 059	2	0	0	0	3 390 480	3 460 059	2
Privat kollektiv pensjon	14 014 171	13 552 775	-3	12 183 621	14 816 425	22	26 197 792	28 369 201	8
- herav innskuddsbasert *	155 564	146 866	-6	12 183 621	14 816 425	22	12 339 185	14 963 291	21
- herav etter tjenestepensjonsloven	0	38 037		0	0	9	0	38 037	56
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>	29 377 595	26 348 512	-10	111 460	83 503	-25	29 489 056	26 432 014	-10
Foreningskollektiv	4 189	4 067	-3	0	0	0	4 189	4 067	-3
<b>Totalt brutto forfalt premie</b>	<b>53 361 912</b>	<b>50 286 249</b>	<b>-6</b>	<b>16 464 253</b>	<b>20 700 793</b>	<b>26</b>	<b>69 826 165</b>	<b>70 987 042</b>	<b>2</b>
<b>Nytignet premie <sup>8)</sup></b>									
Individuell kapitalforsikring	2 215 816	2 084 949	-6	3 399 375	4 620 927	36	5 615 191	6 705 876	19
Individuell pensjonsforsikring	253 212	214 016	-16	133 590	216 042	62	386 803	430 058	11
Gruppeliv	123 410	61 485	-50	0	0	0	123 410	61 485	-50
Privat kollektiv pensjon	109 127	143 319	31	595 464	1 462 622	146	704 591	1 605 941	128
- herav innskuddsbasert *	2 990	5 624	88	595 464	1 462 622	146	598 454	1 468 246	145
- herav etter tjenestepensjonsloven	0	44 496	9	0	0	----	0	44 496	9
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>	2 090	5 679	172	0	0	----	2 090	5 679	172
Foreningskollektiv	0	0	----	0	0	0	0	0	----
<b>Totalt nytignet premie</b>	<b>2 703 655</b>	<b>2 509 448</b>	<b>-7</b>	<b>4 128 429</b>	<b>6 299 592</b>	<b>53</b>	<b>6 832 085</b>	<b>8 809 040</b>	<b>29</b>
<b>Forsikringsforpliktelser <sup>9)</sup></b>									
Individuell kapitalforsikring	23 810 289	25 398 839	7	17 687 175	23 389 093	32	41 497 463	48 787 932	18
Individuell pensjonsforsikring	55 830 462	53 133 149	-5	18 631 889	19 068 798	2	74 462 352	72 201 946	-3
Privat kollektiv pensjon	349 549 552	360 071 372	3	110 746 536	135 927 531	23	460 296 087	495 998 903	8
- herav innskuddsbasert *	1 453 655	1 546 015	6	110 746 536	135 927 531	23	112 200 191	137 473 546	23
- herav etter tjenestepensjonsloven	0	36 102	0	0	0	----	0	36 102	----
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>	434 790 187	452 591 769	4	1 875 145	2 015 457	8	436 665 332	454 607 227	4
Foreningskollektiv	4 343 524	4 280 552	-1	0	0	0	4 343 524	4 280 552	-1
<b>Totalt forsikringsforpliktelser</b>	<b>868 324 014</b>	<b>895 475 681</b>	<b>3</b>	<b>148 940 745</b>	<b>180 400 879</b>	<b>21</b>	<b>1 017 264 758</b>	<b>1 075 876 560</b>	<b>6</b>
<b>Forvaltningskapital <sup>**</sup></b>							<b>1 174 911 725</b>	<b>1 255 249 024</b>	<b>7</b>
<b>Overførte reserver fra andre <sup>10)</sup></b>									
Individuell kapitalforsikring	68 039	75 696	11	93 079	181 648	95	161 118	257 344	60
Individuell pensjonsforsikring	112 255	38 156	-66	205 003	131 433	-36	317 258	169 589	-47
Privat kollektiv pensjon	890 306	926 093	4	3 554 944	3 471 727	-2	4 445 250	4 397 820	-1
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>	34 427 244	9 289 910	-73	0	122	----	34 427 244	9 290 032	-73
Foreningskollektiv	0	412	----	0	0	0	0	412	----
<b>Totalt overførte reserver fra andre</b>	<b>35 497 844</b>	<b>10 330 267</b>	<b>-71</b>	<b>3 853 026</b>	<b>3 784 929</b>	<b>-2</b>	<b>39 350 870</b>	<b>14 115 196</b>	<b>-64</b>
<b>Flytting fra andre <sup>11)</sup></b>									
<b>Gruppeliv</b>	<b>177 938</b>	<b>221 135</b>	<b>24</b>				<b>177 938</b>	<b>221 135</b>	<b>24</b>
<b>Overførte reserver til andre <sup>12)</sup></b>									
Individuell kapitalforsikring	44 789	46 190	3	103 470	95 054	-8	148 259	141 244	-5
Individuell pensjonsforsikring	69 010	-47 028	-168	113 571	88 791	-22	182 581	41 762	-77
Privat kollektiv pensjon	708 998	597 430	-16	2 948 819	3 296 795	12	3 657 817	3 894 225	7
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>	35 203 751	16 290 777	-54	0	0	----	35 203 751	16 290 777	-54
Foreningskollektiv	2	4	100	0	0	0	2	4	100
<b>Totalt overførte reserver til andre</b>	<b>36 026 550</b>	<b>16 887 373</b>	<b>-53</b>	<b>3 165 861</b>	<b>3 480 639</b>	<b>10</b>	<b>39 192 411</b>	<b>20 368 012</b>	<b>-48</b>
<b>Flytting til andre <sup>11)</sup></b>									
<b>Gruppeliv</b>	<b>254 702</b>	<b>311 761</b>	<b>22</b>				<b>254 702</b>	<b>311 761</b>	<b>22</b>
<b>Netto overførte reserver fra andre <sup>10)12)</sup></b>									
Individuell kapitalforsikring	23 250	29 506	27	-10 391	86 594	-933	12 859	116 100	803
Individuell pensjonsforsikring	43 245	85 184	97	91 431	42 642	-53	134 676	127 827	-5
Privat kollektiv pensjon	181 308	328 663	81	606 125	174 932	-71	787 433	503 595	-36
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>	-776 507	-7 000 867	802	0	122	----	-776 507	-7 000 746	802
Foreningskollektiv	-2	408	-999	0	0	----	-2	408	-999
<b>Totalt netto overførte reserver fra andre</b>	<b>-528 706</b>	<b>-6 557 106</b>	<b>999</b>	<b>687 165</b>	<b>304 290</b>	<b>-56</b>	<b>158 459</b>	<b>-6 252 816</b>	<b>-999</b>
<b>Netto flytting fra andre <sup>11)</sup></b>									
<b>Gruppeliv</b>	<b>-76 764</b>	<b>-90 627</b>	<b>18</b>				<b>-76 764</b>	<b>-90 627</b>	<b>18</b>

\* "Innskuddsbasert" er summen av "Engangsbetalt" og "Innskuddspensjon".

\*\* Bokført verdi, se tabell 6 i statistikken.

Noter : Se "Noter og kommentarer"



Tabell 1.3 Hovedtall

30.09.	Aktivaposter (aggregert) i mill. kr			Aktivaposter (aggregert) prosentvis andel		
	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring
<b>Selskapsporteføljen</b>	<b>109 700</b>	<b>122 608</b>	<b>11,8</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>0,0</b>
Aksjer	1 760	2 087	18,6	1,6	1,7	6,1
Obligasjoner	48 625	65 282	34,3	44,3	53,2	20,1
Eiendom	889	883	-0,6	0,8	0,7	-11,1
Datterforetak m.m.	22 953	23 416	2,0	20,9	19,1	-8,7
Utlån	11 880	13 245	11,5	10,8	10,8	-0,3
Annet	23 592	17 695	-25,0	21,5	14,4	-32,9
<b>Kollektivporteføljen</b>	<b>916 548</b>	<b>951 923</b>	<b>3,9</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>0,0</b>
Aksjer	132 408	130 003	-1,8	14,4	13,7	-5,5
Obligasjoner	415 304	415 093	-0,1	45,3	43,6	-3,8
Eiendom	120	128	7,3	0,0	0,0	3,4
Datterforetak m.m.	113 598	129 293	13,8	12,4	13,6	9,6
Utlån	232 600	266 394	14,5	25,4	28,0	10,3
Annet	22 518	11 013	-51,1	2,5	1,2	-52,9
<b>Investeringsvalgporteføljen</b>	<b>148 665</b>	<b>180 718</b>	<b>21,6</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>0,0</b>
Aksjer	97 513	120 426	23,5	65,6	66,6	1,6
Obligasjoner	45 937	54 084	17,7	30,9	29,9	-3,1
Eiendom	0	0	---	0,0	0,0	---
Datterforetak m.m.	1 259	2 493	98,0	0,8	1,4	62,9
Utlån	2 138	2 220	3,8	1,4	1,2	-14,6
Annet	1 818	1 495	-17,8	1,2	0,8	-32,3
<b>Totalt</b>	<b>1 174 913</b>	<b>1 255 249</b>	<b>6,8</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>0,0</b>
Aksjer	231 682	252 516	9,0	19,7	20,1	2,0
Obligasjoner	509 866	534 459	4,8	43,4	42,6	-1,9
Eiendom	1 008	1 012	0,3	0,1	0,1	-6,1
Datterforetak m.m.	137 810	155 201	12,6	11,7	12,4	5,4
Utlån	246 619	281 858	14,3	21,0	22,5	7,0
Annet	47 928	30 203	-37,0	4,1	2,4	-41,0

Tallene er hentet fra tabell 6 Balanse.

Noter : Se "Noter og kommentarer"

**Tabell 2.a**
**Brutto forfalt premie og nytregnet premie**

30.09. Produkter uten investeringsvalg	ACE European Group				Danica Pensjonsforsikring				DNB Livsforsikring			
	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel
<i>Beløp i 1000 kroner</i>												
<b>Brutto forfalt premie <sup>1)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>					<b>195 708</b>	<b>202 111</b>	<b>3</b>	<b>3,4</b>	<b>2 934 906</b>	<b>3 102 010</b>	<b>6</b>	<b>52,4</b>
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>					91 686	74 422	-19	4,2	128 814	131 054	2	7,3
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>					69 056	66 876	-3	7,3	67 684	65 366	-3	7,2
<b>Individuell pensjon</b>									<b>321 879</b>	<b>293 590</b>	<b>-9</b>	<b>29,3</b>
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPA+IPS												
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>									181 707	185 510	2	16,6
<b>Gruppeliv</b>	<b>117 184</b>	<b>107 796</b>	<b>-8</b>	<b>3,1</b>	<b>6 818</b>	<b>6 934</b>	<b>2</b>	<b>0,2</b>	<b>621 001</b>	<b>473 755</b>	<b>-24</b>	<b>13,7</b>
Bedrift <sup>3)</sup>					6 818	6 934	2	0,3	349 855	344 816	-1	17,1
Privat <sup>4)</sup>	117 184	107 796	-8	7,5					271 146	128 939	-52	8,9
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					<b>67 514</b>	<b>77 583</b>	<b>15</b>	<b>0,6</b>	<b>5 839 497</b>	<b>5 652 625</b>	<b>-3</b>	<b>41,7</b>
Ytelsesbasert					67 514	77 583	15	0,6	5 839 497	5 652 625	-3	42,3
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>					67 514	77 583	15	0,6	5 808 995	5 604 252	-4	42,4
Ytelsesbasert					67 514	77 583	15	0,6	5 808 995	5 604 252	-4	42,8
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>									30 502	48 373	59	16,8
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>									<b>1 391 053</b>	<b>0</b>	<b>-100</b>	<b>0,0</b>
<b>Foreningskollektiv</b>									<b>4 093</b>	<b>3 903</b>	<b>-5</b>	<b>96,0</b>
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>117 184</b>	<b>107 796</b>	<b>-8</b>	<b>0,2</b>	<b>270 040</b>	<b>286 629</b>	<b>6</b>	<b>0,6</b>	<b>11 112 429</b>	<b>9 525 883</b>	<b>-14</b>	<b>18,9</b>
<b>Nytregnet premie <sup>25)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>					<b>17 935</b>	<b>15 504</b>	<b>-14</b>	<b>0,7</b>	<b>2 031 495</b>	<b>1 888 662</b>	<b>-7</b>	<b>90,6</b>
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>					6 669	4 771	-29	3,3	8 118	8 440	4	5,9
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>					8 571	8 510	-1	17,7	307	247	-20	0,5
<b>Individuell pensjon</b>									<b>115 626</b>	<b>94 717</b>	<b>-18</b>	<b>44,3</b>
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPS												
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>									9 398	8 363	-11	5,9
<b>Gruppeliv</b>	<b>32 256</b>	<b>4 749</b>	<b>-85</b>	<b>7,7</b>	<b>449</b>	<b>85</b>	<b>-81</b>	<b>0,1</b>	<b>31 055</b>	<b>15 672</b>	<b>-50</b>	<b>25,5</b>
Bedrift <sup>3)</sup>					449	85	-81	0,3	7 339	872	-88	3,3
Privat <sup>4)</sup>	32 256	4 749	-85	13,6					23 717	14 800	-38	42,3
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					<b>2 482</b>	<b>1 188</b>	<b>-52</b>	<b>0,8</b>	<b>19 727</b>	<b>19 118</b>	<b>-3</b>	<b>13,3</b>
Ytelsesbasert					2 482	1 188	-52	1,3	19 727	19 118	-3	20,5
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>					2 482	1 188	-52	1,3	16 475	14 739	-11	15,6
Ytelsesbasert					2 482	1 188	-52	1,3	16 475	14 739	-11	16,6
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>									3 252	4 379	35	100,0
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>32 256</b>	<b>4 749</b>	<b>-85</b>	<b>0,2</b>	<b>20 866</b>	<b>16 778</b>	<b>-20</b>	<b>0,7</b>	<b>2 197 903</b>	<b>2 018 170</b>	<b>-8</b>	<b>80,4</b>

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 2.a

Brutto forfalt premie og nyttebetalt premie

30.09. Produkter uten investeringsvalg	Eika Forsikring AS				Frende Livsforsikring				Frende Skadeforsikring			
	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel
<b>Beløp i 1000 kroner</b>												
<b>Brutto forfalt premie <sup>1)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>138 249</b>	<b>155 420</b>	<b>12</b>	<b>2,6</b>	<b>187 959</b>	<b>215 102</b>	<b>14</b>	<b>3,6</b>				
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>	70 155	78 115	11	4,4	99 994	113 023	13	6,3				
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>	68 094	77 305	14	8,5	87 965	102 079	16	11,2				
<b>Individuell pensjon</b>					<b>97 473</b>	<b>116 495</b>	<b>20</b>	<b>11,6</b>				
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPA+IPS												
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>					96 785	115 835	20	10,4				
<b>Gruppeliv</b>					<b>25 600</b>	<b>26 400</b>	<b>3</b>	<b>0,8</b>	<b>3 474</b>	<b>3 484</b>	<b>0,3</b>	<b>0,1</b>
Bedrift <sup>3)</sup>					25 600	26 400	3	1,3	3 474	3 484	0,3	0,2
Privat <sup>4)</sup>												
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					<b>55 873</b>	<b>62 363</b>	<b>12</b>	<b>0,5</b>				
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert					55 873	62 363	12	42,5				
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>					55 873	62 363	12	0,5				
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert					55 873	62 363	12	43,5				
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>138 249</b>	<b>155 420</b>	<b>12</b>	<b>0,3</b>	<b>366 905</b>	<b>420 360</b>	<b>15</b>	<b>0,8</b>	<b>3 474</b>	<b>3 484</b>	<b>0,3</b>	<b>0,0</b>
<b>Nyttebetalt premie <sup>25)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>28 651</b>	<b>28 805</b>	<b>1</b>	<b>1,4</b>	<b>12 826</b>	<b>-227</b>	<b>-102</b>	<b>0,0</b>				
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>	13 447	13 693	2	9,6	6 671	1 136	-83	0,8				
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>	15 204	15 112	-1	31,4	6 155	-1 363	-122	-2,8				
<b>Individuell pensjon</b>					<b>11 626</b>	<b>-143</b>	<b>-101</b>	<b>-0,1</b>				
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPS												
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>					11 626	-143	-101	-0,1				
<b>Gruppeliv</b>					<b>2 169</b>	<b>350</b>	<b>-84</b>	<b>0,6</b>				
Bedrift <sup>3)</sup>					2 169	350	-84	1,3				
Privat <sup>4)</sup>												
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					<b>2 929</b>	<b>5 563</b>	<b>90</b>	<b>3,9</b>				
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert					2 929	5 563	90	98,9				
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>					2 929	5 563	90	5,9				
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert					2 929	5 563	90	98,9				
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>28 651</b>	<b>28 805</b>	<b>1</b>	<b>1,1</b>	<b>29 549</b>	<b>5 543</b>	<b>-81</b>	<b>0,2</b>				

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 2.a

## Brutto forfalt premie og nyttebetalt premie

30.09. Produkter uten investeringsvalg	Gjensidige Forsikring				Gjensidige Pensjon				Handelsbanken Liv			
	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel
<b>Beløp i 1000 kroner</b>												
<b>Brutto forfalt premie <sup>1)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>610 748</b>	<b>622 483</b>	<b>2</b>	<b>10,5</b>					<b>26 320</b>	<b>30 559</b>	<b>16</b>	<b>0,5</b>
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>	322 819	340 612	6	19,0					15 865	16 781	6	0,9
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>	287 929	281 871	-2	30,9					9 106	11 422	25	1,3
<b>Individuell pensjon</b>					<b>160 780</b>	<b>178 310</b>	<b>11</b>	<b>17,8</b>	<b>212</b>	<b>217</b>	<b>2</b>	<b>0,0</b>
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPA+IPS												
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>					160 780	178 310	11	15,9	212	217	2	0,0
<b>Gruppeliv</b>	<b>676 262</b>	<b>675 760</b>	<b>0</b>	<b>19,5</b>					<b>-162</b>	<b>37</b>	<b>-123</b>	<b>0,0</b>
Bedrift <sup>3)</sup>	475 291	467 766	-2	23,2								
Privat <sup>4)</sup>	200 971	207 994	4	14,4					-162	37	-123	0,0
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					<b>141 398</b>	<b>152 413</b>	<b>8</b>	<b>1,1</b>				
Ytelsesbasert					141 398	152 413	8	1,1				
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>					141 398	152 413	8	1,2				
Ytelsesbasert					141 398	152 413	8	1,2				
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>1 287 010</b>	<b>1 298 243</b>	<b>1</b>	<b>2,6</b>	<b>302 177</b>	<b>330 723</b>	<b>9</b>	<b>0,7</b>	<b>26 370</b>	<b>30 596</b>	<b>16</b>	<b>0,1</b>
<b>Nyttebetalt premie <sup>25)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>25 915</b>	<b>28 820</b>	<b>11</b>	<b>1,4</b>					<b>2 913</b>	<b>2 314</b>	<b>-21</b>	<b>0,1</b>
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>	18 993	18 538	-2	13,0					1 756	1 271	-28	0,9
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>	6 922	10 282	49	21,3					1 008	865	-14	1,8
<b>Individuell pensjon</b>					<b>49 425</b>	<b>45 978</b>	<b>-7</b>	<b>21,5</b>				
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPS												
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>					49 425	45 978	-7	32,2				
<b>Gruppeliv</b>	<b>23 678</b>	<b>15 085</b>	<b>-36</b>	<b>24,5</b>								
Bedrift <sup>3)</sup>	3 321	988	-70	3,7								
Privat <sup>4)</sup>	20 357	14 097	-31	40,3								
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					<b>10 793</b>	<b>11 151</b>	<b>3</b>	<b>7,8</b>				
Ytelsesbasert					10 793	11 151	3	12,0				
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>					10 793	11 151	3	11,8				
Ytelsesbasert					10 793	11 151	3	12,6				
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>49 593</b>	<b>43 905</b>	<b>-12</b>	<b>1,7</b>	<b>60 218</b>	<b>57 129</b>	<b>-5</b>	<b>2,3</b>	<b>2 913</b>	<b>2 314</b>	<b>-21</b>	<b>0,1</b>

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 2.a

## Brutto forfalt premie og nyttebetalt premie

30.09. Produkter uten investeringsvalg	If Skadeforsikring NUF				KLP				KLP Bedriftspensjon AS			
	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel
<i>Beløp i 1000 kroner</i>												
<b>Brutto forfalt premie <sup>1)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>203 392</b>	<b>229 311</b>	<b>13</b>	<b>3,9</b>								
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>	104 008	123 381	19	6,9								
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>	99 384	105 931	7	11,6								
<b>Individuell pensjon</b>												
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPA+IPS												
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>	52 991	66 785	26	6,0								
<b>Gruppeliv</b>	<b>97 336</b>	<b>88 919</b>	<b>-9</b>	<b>2,6</b>	<b>122 143</b>	<b>3 953</b>	<b>-97</b>	<b>0,1</b>				
Bedrift <sup>3)</sup>	97 336	88 919	-9	4,4	112 930	3 950	-97	0,2				
Privat <sup>4)</sup>					9 213	3	-100	0,0				
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>									<b>59 069</b>	<b>97 608</b>	<b>65</b>	<b>0,7</b>
Ytelsesbasert									59 069	97 608	65	0,7
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>									59 069	97 608	65	0,7
Ytelsesbasert									59 069	97 608	65	0,7
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>					<b>23 368 236</b>	<b>22 625 591</b>	<b>-3</b>	<b>85,9</b>				
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>300 728</b>	<b>318 230</b>	<b>6</b>	<b>0,6</b>	<b>23 490 378</b>	<b>22 629 544</b>	<b>-4</b>	<b>45,0</b>	<b>59 069</b>	<b>97 608</b>	<b>65</b>	<b>0,2</b>
<b>Nyttebetalt premie <sup>25)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>12 844</b>	<b>11 167</b>	<b>-13</b>	<b>0,5</b>								
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>		6 049	----	4,2								
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>	12 844	5 119	-60	10,6								
<b>Individuell pensjon</b>												
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPS												
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>		3 339	----	2,3								
<b>Gruppeliv</b>	<b>7 587</b>	<b>4 327</b>	<b>-43</b>	<b>7,0</b>	<b>6 123</b>		<b>-100</b>	<b>0,0</b>				
Bedrift <sup>3)</sup>	7 587	4 327	-43	16,3	6 123		-100	0,0				
Privat <sup>4)</sup>												
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>									<b>1 672</b>	<b>0</b>	<b>-100</b>	<b>0,0</b>
Ytelsesbasert									1 672	0	-100	0,0
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>									1 672	0	-100	0,0
Ytelsesbasert									1 672	0	-100	0,0
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>					<b>2 090</b>	<b>5 654</b>	<b>171</b>	<b>99,6</b>				
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>20 431</b>	<b>15 494</b>	<b>-24</b>	<b>0,6</b>	<b>8 213</b>	<b>5 654</b>	<b>-31</b>	<b>0,2</b>	<b>1 672</b>	<b>0</b>	<b>-100</b>	<b>0,0</b>

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 2.a

## Brutto forfalt premie og nyttebetalt premie

30.09. Produkter uten investeringsvalg	KLP				Landbruksforsikring AS				NEMI Forsikring			
	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel
<i>Beløp i 1000 kroner</i>												
<b>Brutto forfalt premie</b> <sup>1)</sup>												
<b>Individuell kapital</b>												
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>												
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>												
<b>Individuell pensjon</b>												
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPA+IPS												
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>												
<b>Gruppeliv</b>		115 246	----	3,3	31 574	39 072	24	1,1	3 802	2 557	-33	0,1
Bedrift <sup>3)</sup>		115 246	----	5,7	31 574	39 072	24	1,9	3 802	2 557	-33	0,1
Privat <sup>4)</sup>												
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>												
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>												
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon</b> <sup>27)</sup>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>		115 246	----	0,2	31 574	39 072	24	0,1	3 802	2 557	-33	0,0
<b>Nyttebetalt premie</b> <sup>25)</sup>												
<b>Individuell kapital</b>												
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>												
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>												
<b>Individuell pensjon</b>												
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPS												
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>												
<b>Gruppeliv</b>		5 011	----	8,1	2 317	1 793	-23	2,9				
Bedrift <sup>3)</sup>		5 011	----	18,9	2 317	1 793	-23	6,8				
Privat <sup>4)</sup>												
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>												
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>												
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon</b> <sup>27)</sup>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>		5 011	----	0,2	2 317	1 793	-23	0,1				

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 2.a

## Brutto forfalt premie og nyttebetalt premie

30.09. Produkter uten investeringsvalg	Nordea Liv				Oslo Pensjonsforsikring				Silver Pensjonsforsikring AS			
	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel
<i>Beløp i 1000 kroner</i>												
<b>Brutto forfalt premie <sup>1)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>299 187</b>	<b>312 983</b>	<b>5</b>	<b>5,3</b>								
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>	222 904	241 294	8	13,5								
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>	68 303	66 951	-2	7,3								
<b>Individuell pensjon</b>	<b>107 325</b>	<b>101 416</b>	<b>-6</b>	<b>10,1</b>								
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPA+IPS												
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>	93 232	99 841	7	8,9								
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>	<b>1 889 792</b>	<b>1 809 329</b>	<b>-4</b>	<b>13,4</b>								
Ytelsesbasert	1 843 109	1 770 425	-4	13,2								
Innskuddsbasert	46 683	38 904	-17	26,5								
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	1 874 694	1 795 529	-4	13,6								
Ytelsesbasert	1 831 322	1 759 986	-4	13,5								
Innskuddsbasert	43 372	35 543	-18	24,8								
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>	15 098	13 800	-9	4,8								
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>					<b>3 370 079</b>	<b>3 403 757</b>	<b>1</b>	<b>12,9</b>				
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>2 296 304</b>	<b>2 223 728</b>	<b>-3</b>	<b>4,4</b>	<b>3 370 079</b>	<b>3 403 757</b>	<b>1</b>	<b>6,8</b>				
<b>Nyttebetalt premie <sup>25)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>32 951</b>	<b>41 460</b>	<b>26</b>	<b>2,0</b>								
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>	29 898	38 488	29	27,0								
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>	3 052	2 972	-3	6,2								
<b>Individuell pensjon</b>	<b>22 616</b>	<b>19 227</b>	<b>-15</b>	<b>9,0</b>								
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPS												
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>	22 616	19 227	-15	13,5								
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>												
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>												
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>55 567</b>	<b>60 687</b>	<b>9</b>	<b>2,4</b>								

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 2.a

## Brutto forfalt premie og nytregnet premie

30.09. Produkter uten investeringsvalg	SpareBank 1				Storebrand Livsforsikring				Telenor Forsikring			
	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel
<i>Beløp i 1000 kroner</i>												
<b>Brutto forfalt premie <sup>1)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>509 511</b>	<b>537 804</b>	<b>6</b>	<b>9,1</b>	<b>495 157</b>	<b>509 656</b>	<b>3</b>	<b>8,6</b>				
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>	436 416	466 603	7	26,1	191 295	203 694	7	11,4				
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>	69 039	68 578	-1	7,5	61 278	64 665	6	7,1				
<b>Individuell pensjon</b>	<b>272 488</b>	<b>301 022</b>	<b>11</b>	<b>30,0</b>	<b>14 182</b>	<b>12 564</b>	<b>-11</b>	<b>1,3</b>				
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPA+IPS												
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>	267 719	296 626	11	26,5	144 157	175 965	22	15,7				
<b>Gruppeliv</b>	<b>580 732</b>	<b>581 997</b>	<b>0</b>	<b>16,8</b>	<b>553 030</b>	<b>773 318</b>	<b>40</b>	<b>22,3</b>	<b>22 323</b>	<b>24 715</b>	<b>11</b>	<b>0,7</b>
Bedrift <sup>3)</sup>	89 142	93 483	5	4,6	474 217	548 008	16	27,2	22 323	24 715	11	1,2
Privat <sup>4)</sup>	491 591	488 514	-1	33,8	78 813	225 310	186	15,6				
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>	<b>428 101</b>	<b>502 632</b>	<b>17</b>	<b>3,7</b>	<b>5 532 926</b>	<b>5 198 223</b>	<b>-6</b>	<b>38,4</b>				
Ytelsesbasert	375 094	437 657	17	3,3	5 532 926	5 179 562	-6	38,7				
Innskuddsbasert	53 008	45 599	-14	31,0								
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenestepensjonsloven		19 377	----	50,9		18 661	----	49,1				
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	428 101	483 255	13	3,7	5 396 710	4 953 028	-8	37,4				
Ytelsesbasert	375 094	437 657	17	3,3	5 396 710	4 953 028	-8	37,9				
Innskuddsbasert	53 008	45 599	-14	31,8								
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>					136 216	226 534	66	78,5				
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>					<b>1 248 228</b>	<b>319 164</b>	<b>-74</b>	<b>1,2</b>				
<b>Foreningskollektiv</b>					<b>96</b>	<b>164</b>	<b>70</b>	<b>4,0</b>				
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>1 790 833</b>	<b>1 923 455</b>	<b>7</b>	<b>3,8</b>	<b>7 843 620</b>	<b>6 813 087</b>	<b>-13</b>	<b>13,5</b>	<b>22 323</b>	<b>24 715</b>	<b>11</b>	<b>0,0</b>
<i>Nytregnet premie <sup>25)</sup></i>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>43 678</b>	<b>44 682</b>	<b>2</b>	<b>2,1</b>	<b>6 608</b>	<b>23 762</b>	<b>260</b>	<b>1,1</b>				
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>	39 871	40 942	3	28,7	2 102	9 213	338	6,5				
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>	3 807	3 739	-2	7,8	122	2 722	999	5,6				
<b>Individuell pensjon</b>	<b>53 919</b>	<b>54 237</b>	<b>1</b>	<b>25,3</b>								
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPS												
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>	53 919	54 237	1	38,0	3 888	11 827	204	8,3				
<b>Gruppeliv</b>	<b>2 844</b>	<b>1 419</b>	<b>-50</b>	<b>2,3</b>	<b>8 154</b>	<b>2 338</b>	<b>-71</b>	<b>3,8</b>				
Bedrift <sup>3)</sup>	2 218	1 014	-54	3,8	8 154	2 338	-71	8,8				
Privat <sup>4)</sup>	626	404	-35	1,2								
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>	<b>5 266</b>	<b>31 981</b>	<b>507</b>	<b>22,3</b>	<b>66 258</b>	<b>74 318</b>	<b>12</b>	<b>51,9</b>				
Ytelsesbasert	5 205	6 084	17	6,5	66 258	55 657	-16	59,7				
Innskuddsbasert	61	61	0	1,1								
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenestepensjonsloven		25 836				18 661	----	41,9				
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	5 266	6 146	17	6,5	65 502	55 657	-15	58,9				
Ytelsesbasert	5 205	6 084	17	6,9	65 502	55 657	-15	62,7				
Innskuddsbasert	61	61	0	1,1								
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>					756	0	-100	0,0				
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>						<b>25</b>	<b>----</b>	<b>0,4</b>				
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>105 707</b>	<b>132 318</b>	<b>25</b>	<b>5,3</b>	<b>81 020</b>	<b>100 442</b>	<b>24</b>	<b>4,0</b>				

Noter: Se "Noter og kommentarer"



Tabell 2.a

## Brutto forfalt premie og nyttebetalt premie

30.09.	Tryk Forsikring				Totalt produkter uten investeringsvalg		
	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring
<b>Produkt uten investeringsvalg</b>							
<i>Beløp i 1000 kroner</i>							
<b>Brutto forfalt premie <sup>1)</sup></b>							
<b>Individuell kapital</b>					<b>5 601 137</b>	<b>5 917 439</b>	<b>6</b>
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>					1 683 956	1 788 979	6
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>					887 837	911 044	3
<b>Individuell pensjon</b>					<b>974 339</b>	<b>1 003 614</b>	<b>3</b>
Livrenter <sup>19)</sup>							
IPA <sup>19)</sup>							
IPS <sup>19)</sup>							
- herav kapitaliseringsprodukt IPA+IPS							
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>					997 583	1 119 090	12
<b>Gruppeliv</b>	<b>529 363</b>	<b>536 116</b>	<b>1</b>	<b>15,5</b>	<b>3 390 480</b>	<b>3 460 059</b>	<b>2</b>
Bedrift <sup>3)</sup>	265 639	248 270	-7	12,3	1 958 000	2 013 620	3
Privat <sup>4)</sup>	263 724	287 846	9	19,9	1 432 480	1 446 439	1
Gjeldsgruppeliv							
Foreningsgruppeliv							
Andre grupper							
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					<b>14 014 171</b>	<b>13 552 775</b>	<b>-3</b>
Ytelsesbasert					13 858 607	13 367 873	-4
Innskuddsbasert					155 564	146 866	-6
Engangsbetalt <sup>5)</sup>							
-Inv. valg foretak							
-Inv. valg kontohaver							
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>							
-Inv. valg foretak							
-Inv. valg kontohaver							
Etter tjenstepensjonsloven					0	38 037	----
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>					13 832 355	13 226 031	-4
Ytelsesbasert					13 680 102	13 082 526	-4
Innskuddsbasert					152 252	143 505	-6
Engangsbetalt <sup>5)</sup>							
-Inv. valg foretak							
-Inv. valg kontohaver							
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>							
-Inv. valg foretak							
-Inv. valg kontohaver							
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>					181 816	288 707	59
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>					<b>29 377 595</b>	<b>26 348 512</b>	<b>-10</b>
<b>Foreningskollektiv</b>					<b>4 189</b>	<b>4 067</b>	<b>-3</b>
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>529 363</b>	<b>536 116</b>	<b>1</b>	<b>1,1</b>	<b>53 361 912</b>	<b>50 286 249</b>	<b>-6</b>
<b>Nyttebetalt premie <sup>25)</sup></b>							
<b>Individuell kapital</b>					<b>2 215 816</b>	<b>2 084 949</b>	<b>-6</b>
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>					127 525	142 541	12
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>					57 992	48 204	-17
<b>Individuell pensjon</b>					<b>253 212</b>	<b>214 016</b>	<b>-16</b>
Livrenter <sup>19)</sup>							
IPS <sup>19)</sup>							
- herav kapitaliseringsprodukt IPS							
Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup>					150 872	142 829	-5
<b>Gruppeliv</b>	<b>6 778</b>	<b>10 656</b>	<b>57</b>	<b>17,3</b>	<b>123 410</b>	<b>61 485</b>	<b>-50</b>
Bedrift <sup>3)</sup>	5 771	9 746	69	36,7	45 447	26 524	-42
Privat <sup>4)</sup>	1 007	910	-10	2,6	77 963	34 961	-55
Gjeldsgruppeliv							
Foreningsgruppeliv							
Andre grupper							
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					<b>109 127</b>	<b>143 319</b>	<b>31</b>
Ytelsesbasert					106 138	93 199	-12
Innskuddsbasert					2 990	5 624	88
Engangsbetalt <sup>5)</sup>							
-Inv. valg foretak							
-Inv. valg kontohaver							
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>							
-Inv. valg foretak							
-Inv. valg kontohaver							
Etter tjenstepensjonsloven					0	44 496	----
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>					105 119	94 444	-10
Ytelsesbasert					102 129	88 820	-13
Innskuddsbasert					2 990	5 624	88
Engangsbetalt <sup>5)</sup>							
-Inv. valg foretak							
-Inv. valg kontohaver							
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>							
-Inv. valg foretak							
-Inv. valg kontohaver							
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>					4 008	4 379	9
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>					<b>2 090</b>	<b>5 679</b>	<b>172</b>
<b>Foreningskollektiv</b>					<b>0</b>	<b>0</b>	<b>----</b>
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>6 778</b>	<b>10 656</b>	<b>57</b>	<b>0,4</b>	<b>2 703 655</b>	<b>2 509 448</b>	<b>-7</b>

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 2.b

## Brutto forfalt premie og nyttebetalt premie

30.09. Produkter med investeringsvalg	Danica Pensjonsforsikring				DNB Livsforsikring				Frende Livsforsikring			
	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel
<b>Beløp i 1000 kroner</b>												
<b>Brutto forfalt premie <sup>1)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>158 218</b>	<b>170 107</b>	<b>8</b>	<b>3,1</b>	<b>383 162</b>	<b>555 992</b>	<b>45</b>	<b>10,1</b>				
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>												
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>												
<b>Individuell pensjon</b>	<b>8 315</b>	<b>10 200</b>	<b>23</b>	<b>3,4</b>	<b>38 469</b>	<b>101 665</b>	<b>164</b>	<b>34,2</b>	<b>5 752</b>	<b>5 222</b>	<b>-9</b>	<b>1,8</b>
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPA+IPS												
<b>Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup></b>												
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>	<b>666 588</b>	<b>756 207</b>	<b>13</b>	<b>5,1</b>	<b>3 395 065</b>	<b>4 128 071</b>	<b>22</b>	<b>27,9</b>	<b>181 015</b>	<b>202 503</b>	<b>12</b>	<b>1,4</b>
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	666 588	756 207	13	5,1	3 395 065	4 128 071	22	27,9	181 015	202 503	12	1,4
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	666 588	756 207	13	5,1	3 395 065	4 128 071	22	27,9	181 015	202 503	12	1,4
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	666 588	756 207	13	5,1	3 395 065	4 128 071	22	27,9	181 015	202 503	12	1,4
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>833 121</b>	<b>936 514</b>	<b>12</b>	<b>4,5</b>	<b>3 816 696</b>	<b>4 785 728</b>	<b>25</b>	<b>23,1</b>	<b>186 767</b>	<b>207 725</b>	<b>11</b>	<b>1,0</b>
<b>Nyttebetalt premie <sup>28)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>134 123</b>	<b>120 448</b>	<b>-10</b>	<b>2,6</b>	<b>269 284</b>	<b>261 615</b>	<b>-3</b>	<b>5,7</b>				
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>												
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>												
<b>Individuell pensjon</b>	<b>1 128</b>	<b>3 023</b>	<b>168</b>	<b>1,4</b>	<b>277</b>	<b>66</b>	<b>-76</b>	<b>0,0</b>				
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPS												
<b>Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup></b>												
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>	<b>57 000</b>	<b>41 019</b>	<b>-28</b>	<b>2,8</b>	<b>198 344</b>	<b>127 166</b>	<b>-36</b>	<b>8,7</b>	<b>13 362</b>	<b>22 604</b>	<b>69</b>	<b>1,5</b>
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	57 000	41 019	-28	2,8	198 344	127 166	-36	8,7	13 362	22 604	69	1,5
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	57 000	41 019	-28	2,8	198 344	127 166	-36	8,7	13 362	22 604	69	1,5
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	57 000	41 019	-28	2,8	198 344	127 166	-36	8,7	13 362	22 604	69	1,5
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>192 251</b>	<b>164 490</b>	<b>-14</b>	<b>2,6</b>	<b>467 905</b>	<b>388 847</b>	<b>-17</b>	<b>6,2</b>	<b>13 362</b>	<b>22 604</b>	<b>69</b>	<b>0,4</b>

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 2.b

## Brutto forfalt premie og nyttegnet premie

30.09. Produkter med investeringsvalg	Gjensidige Pensjon				KLP				KLP Bedriftspensjon AS			
	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel
<b>Beløp i 1000 kroner</b>												
<b>Brutto forfalt premie <sup>1)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>23 286</b>	<b>60 279</b>	<b>159</b>	<b>1,1</b>								
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>												
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>												
<b>Individuell pensjon</b>	<b>11 788</b>	<b>6 082</b>	<b>-48</b>	<b>2,0</b>								
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPA+IPS												
<b>Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup></b>												
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>	<b>1 044 800</b>	<b>1 162 249</b>	<b>11</b>	<b>7,8</b>					<b>117 312</b>	<b>152 462</b>	<b>30</b>	<b>1,0</b>
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	1 044 800	1 162 249	11	7,8					117 312	152 462	30	1,0
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenestepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	1 044 800	1 162 249	11	7,9					117 312	152 462	30	1,0
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	1 044 800	1 162 249	11	7,9					117 312	152 462	30	1,0
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>					<b>111 460</b>	<b>83 503</b>	<b>-25</b>	<b>100,0</b>				
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>1 079 874</b>	<b>1 228 611</b>	<b>14</b>	<b>5,9</b>	<b>111 460</b>	<b>83 503</b>	<b>-25</b>	<b>0,4</b>	<b>117 312</b>	<b>152 462</b>	<b>30</b>	<b>0,7</b>
<b>Nyttegnet premie <sup>28)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>13 640</b>	<b>38 982</b>	<b>186</b>	<b>0,8</b>								
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>												
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>												
<b>Individuell pensjon</b>	<b>1 498</b>	<b>24</b>	<b>-98</b>	<b>0,0</b>								
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPS												
<b>Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup></b>												
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>	<b>73 689</b>	<b>58 306</b>	<b>-21</b>	<b>4,0</b>					<b>29 057</b>	<b>32 118</b>	<b>11</b>	<b>2,2</b>
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	73 689	58 306	-21	4,0					29 057	32 118	11	2,2
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenestepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	73 689	58 306	-21	4,0					29 057	32 118	11	2,2
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	73 689	58 306	-21	4,0					29 057	32 118	11	2,2
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>88 826</b>	<b>97 311</b>	<b>10</b>	<b>1,5</b>					<b>29 057</b>	<b>32 118</b>	<b>11</b>	<b>0,5</b>

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 2.b

## Brutto forfalt premie og nytregnet premie

30.09. Produkter med investeringsvalg	Nordea Liv				SHB Liv				Silver Pensjonsforsikring AS			
	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel
<b>Beløp i 1000 kroner</b>												
<b>Brutto forfalt premie <sup>1)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>2 855 217</b>	<b>3 739 188</b>	<b>31</b>	<b>67,9</b>	<b>92 131</b>	<b>105 602</b>	<b>15</b>	<b>1,9</b>				
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>												
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>												
<b>Individuell pensjon</b>	<b>114 416</b>	<b>128 863</b>	<b>13</b>	<b>43,4</b>	<b>937</b>	<b>839</b>	<b>-11</b>	<b>0,3</b>		<b>16</b>	<b>----</b>	<b>0,0</b>
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPA+IPS												
<b>Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup></b>												
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>	<b>2 006 364</b>	<b>2 237 922</b>	<b>12</b>	<b>15,1</b>	<b>52</b>	<b>41</b>	<b>-21</b>	<b>0,0</b>				
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	2 006 364	2 237 922	12	15,1	52	41	-21	0,0				
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenestepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	2 003 056	2 234 565	12	15,1								
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	2 003 056	2 234 565	12	15,1								
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>	3 308	3 357	2	31,0	52	41	-21	0,4				
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>4 975 997</b>	<b>6 105 972</b>	<b>23</b>	<b>29,5</b>	<b>93 120</b>	<b>106 482</b>	<b>14</b>	<b>0,5</b>		<b>16</b>	<b>----</b>	<b>0,0</b>
<b>Nytregnet premie <sup>28)</sup></b>												
<b>Individuell kapital</b>	<b>2 670 207</b>	<b>3 591 401</b>	<b>35</b>	<b>77,7</b>	<b>67 800</b>	<b>103 256</b>	<b>52</b>	<b>2,2</b>				
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>												
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>												
<b>Individuell pensjon</b>	<b>123 947</b>	<b>211 288</b>	<b>71</b>	<b>97,8</b>								
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
- herav kapitaliseringsprodukt IPS												
<b>Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup></b>												
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												
Gjeldsgruppeliv												
Foreningsgruppeliv												
Andre grupper												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>	<b>98 890</b>	<b>69 606</b>	<b>-30</b>	<b>4,8</b>								
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	98 890	69 606	-30	4,8								
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenestepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	98 890	69 606	-30	4,8								
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	98 890	69 606	-30	4,8								
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>2 893 045</b>	<b>3 872 295</b>	<b>34</b>	<b>61,5</b>	<b>67 800</b>	<b>103 256</b>	<b>52</b>	<b>1,6</b>				

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 2.b

## Brutto forfalt premie og nyttegnet premie

30.09. Produkter med investeringsvalg	SpareBank 1				Storebrand Livsforsikring				Totalt produkter med investeringsvalg		
	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring
<b>Beløp i 1000 kroner</b>											
<b>Brutto forfalt premie <sup>1)</sup></b>											
<b>Individuell kapital</b>	<b>109 102</b>	<b>125 284</b>	<b>15</b>	<b>2,3</b>	<b>329 891</b>	<b>747 296</b>	<b>127</b>	<b>13,6</b>	<b>3 951 007</b>	<b>5 503 748</b>	<b>39</b>
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>											
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>											
<b>Individuell pensjon</b>	<b>22 596</b>	<b>17 517</b>	<b>-23</b>	<b>5,9</b>	<b>15 892</b>	<b>26 714</b>	<b>68</b>	<b>9,0</b>	<b>218 165</b>	<b>297 116</b>	<b>36</b>
Livrenter <sup>19)</sup>											
IPA <sup>19)</sup>											
IPS <sup>19)</sup>											
- herav kapitaliseringsprodukt IPA+IPS											
<b>Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup></b>											
<b>Gruppeliv</b>											
Bedrift <sup>3)</sup>											
Privat <sup>4)</sup>											
Gjeldsgruppeliv											
Foreningsgruppeliv											
Andre grupper											
<b>Privat kollektiv pensjon</b>	<b>972 496</b>	<b>1 112 018</b>	<b>14</b>	<b>7,5</b>	<b>3 799 929</b>	<b>5 064 952</b>	<b>33</b>	<b>34,2</b>	<b>12 183 621</b>	<b>14 816 425</b>	<b>22</b>
Ytelsesbasert									0	0	----
Innskuddsbasert	972 496	1 112 018	14	7,5	3 799 929	5 064 952	33	34,2	12 183 621	14 816 425	22
Engangsbetalt <sup>5)</sup>											
-Inv. valg foretak											
-Inv. valg kontohaver											
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>											
-Inv. valg foretak											
-Inv. valg kontohaver											
Etter tjenestepensjonsloven									0	0	----
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	965 921	1 104 583	14	7,5	3 799 929	5 064 952	33	34,2	12 173 686	14 805 593	22
Ytelsesbasert									0	0	----
Innskuddsbasert	965 921	1 104 583	14	7,5	3 799 929	5 064 952	33	34,2	12 173 686	14 805 593	22
Engangsbetalt <sup>5)</sup>											
-Inv. valg foretak											
-Inv. valg kontohaver											
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>											
-Inv. valg foretak											
-Inv. valg kontohaver											
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)30)</sup>	6 575	7 435	13	68,6					9 934	10 832	9
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>									<b>111 460</b>	<b>83 503</b>	<b>-25</b>
<b>Foreningskollektiv</b>											
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>1 104 194</b>	<b>1 254 819</b>	<b>14</b>	<b>6,1</b>	<b>4 145 713</b>	<b>5 838 962</b>	<b>41</b>	<b>28,2</b>	<b>16 464 253</b>	<b>20 700 793</b>	<b>26</b>
<b>Nyttegnet premie <sup>28)</sup></b>											
<b>Individuell kapital</b>	<b>27 567</b>	<b>41 867</b>	<b>52</b>	<b>0,9</b>	<b>216 754</b>	<b>463 359</b>	<b>114</b>	<b>10,0</b>	<b>3 399 375</b>	<b>4 620 927</b>	<b>36</b>
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>											
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>											
<b>Individuell pensjon</b>	<b>5 148</b>	<b>37</b>	<b>-99</b>	<b>0,0</b>	<b>1 592</b>	<b>1 604</b>	<b>1</b>	<b>0,7</b>	<b>133 590</b>	<b>216 042</b>	<b>62</b>
Livrenter <sup>19)</sup>											
IPS <sup>19)</sup>											
- herav kapitaliseringsprodukt IPS											
<b>Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup></b>											
<b>Gruppeliv</b>											
Bedrift <sup>3)</sup>											
Privat <sup>4)</sup>											
Gjeldsgruppeliv											
Foreningsgruppeliv											
Andre grupper											
<b>Privat kollektiv pensjon</b>	<b>91 321</b>	<b>98 924</b>	<b>8</b>	<b>6,8</b>	<b>33 802</b>	<b>1 012 880</b>	<b>999</b>	<b>69,3</b>	<b>595 464</b>	<b>1 462 622</b>	<b>146</b>
Ytelsesbasert									0	0	----
Innskuddsbasert	91 321	98 924	8	6,8	33 802	1 012 880	999	69,3	595 464	1 462 622	146
Engangsbetalt <sup>5)</sup>											
-Inv. valg foretak											
-Inv. valg kontohaver											
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>											
-Inv. valg foretak											
-Inv. valg kontohaver											
Etter tjenestepensjonsloven									0	0	----
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	91 321	98 924	8	6,8	33 802	1 012 880	999	69,3	595 464	1 462 622	146
Ytelsesbasert									0	0	----
Innskuddsbasert	91 321	98 924	8	6,8	33 802	1 012 880	999	69,3	595 464	1 462 622	146
Engangsbetalt <sup>5)</sup>											
-Inv. valg foretak											
-Inv. valg kontohaver											
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>											
-Inv. valg foretak											
-Inv. valg kontohaver											
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)30)</sup>									0	0	----
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>									<b>0</b>	<b>0</b>	<b>----</b>
<b>Foreningskollektiv</b>											
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>124 036</b>	<b>140 828</b>	<b>14</b>	<b>2,2</b>	<b>252 148</b>	<b>1 477 843</b>	<b>486</b>	<b>23,5</b>	<b>4 128 429</b>	<b>6 299 592</b>	<b>53</b>

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 2.b

## Brutto forfalt premie og nyttebetalt premie

30.09. Produkter med investeringsvalg	Totalt alle produkter		
	2014	2015	%- endring
<i>Beløp i 1000 kroner</i>			
<i>Brutto forfalt premie <sup>1)</sup></i>			
<b>Individuell kapital</b>	<b>9 552 144</b>	<b>11 421 187</b>	<b>20</b>
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>	1 683 956	1 788 979	6
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>	887 837	911 044	3
<b>Individuell pensjon</b>	<b>1 192 504</b>	<b>1 300 730</b>	<b>9</b>
<b>Livrenter <sup>19)</sup></b>			
<b>IPA <sup>19)</sup></b>			
<b>IPS <sup>19)</sup></b>			
- herav kapitaliseringsprodukt IPA+IPS			
<b>Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup></b>	997 583	1 119 090	12
<b>Gruppeliv</b>	<b>3 390 480</b>	<b>3 460 059</b>	<b>2</b>
Bedrift <sup>3)</sup>	1 958 000	2 013 620	3
Privat <sup>4)</sup>	1 432 480	1 446 439	1
Gjeldsgruppeliv			
Foreningsgruppeliv			
Andre grupper			
<b>Privat kollektiv pensjon</b>	<b>26 197 792</b>	<b>28 369 201</b>	<b>8</b>
Ytelsesbasert	13 858 607	13 367 873	-4
Innskuddsbasert	12 339 185	14 963 291	21
Engangsbetalt <sup>5)</sup>			
-Inv. valg foretak			
-Inv. valg kontohaver			
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>			
-Inv. valg foretak			
-Inv. valg kontohaver			
Etter tjenestepensjonsloven	0	38 037	----
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	26 006 041	28 031 624	8
Ytelsesbasert	13 680 102	13 082 526	-4
Innskuddsbasert	12 325 939	14 949 098	21
Engangsbetalt <sup>5)</sup>			
-Inv. valg foretak			
-Inv. valg kontohaver			
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>			
-Inv. valg foretak			
-Inv. valg kontohaver			
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>	191 751	299 540	56
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>	<b>29 489 056</b>	<b>26 432 014</b>	<b>-10</b>
<b>Foreningskollektiv</b>	<b>4 189</b>	<b>4 067</b>	<b>-3</b>
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>69 826 165</b>	<b>70 987 042</b>	<b>2</b>
<i>Nyttebetalt premie <sup>2)</sup></i>			
<b>Individuell kapital</b>	<b>5 615 191</b>	<b>6 705 876</b>	<b>19</b>
-herav brutto risikopremie død <sup>2)</sup>	127 525	142 541	12
-herav brutto risikopremie uførekapital <sup>2)</sup>	57 992	48 204	-17
<b>Individuell pensjon</b>	<b>386 803</b>	<b>430 058</b>	<b>11</b>
<b>Livrenter <sup>19)</sup></b>			
<b>IPS <sup>19)</sup></b>			
- herav kapitaliseringsprodukt IPS			
<b>Brutto risikopremie for individuell uførepensjon <sup>29)</sup></b>	150 872	142 828,6	-5,3
<b>Gruppeliv</b>	<b>123 410</b>	<b>61 485</b>	<b>-50</b>
Bedrift <sup>3)</sup>	45 447	26 524	-42
Privat <sup>4)</sup>	77 963	34 961	-55
Gjeldsgruppeliv			
Foreningsgruppeliv			
Andre grupper			
<b>Privat kollektiv pensjon</b>	<b>704 591</b>	<b>1 605 941</b>	<b>128</b>
Ytelsesbasert	106 138	93 199	-12
Innskuddsbasert	598 454	1 468 246	145
Engangsbetalt <sup>5)</sup>			
-Inv. valg foretak			
-Inv. valg kontohaver			
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>			
-Inv. valg foretak			
-Inv. valg kontohaver			
Etter tjenestepensjonsloven	0	44 496	----
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	700 583	1 557 066	122
Ytelsesbasert	102 129	88 820	-13
Innskuddsbasert	598 454	1 468 246	145
Engangsbetalt <sup>5)</sup>			
-Inv. valg foretak			
-Inv. valg kontohaver			
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>			
-Inv. valg foretak			
-Inv. valg kontohaver			
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7) 30)</sup>	4 008	4 379	9
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>	<b>2 090</b>	<b>5 679</b>	<b>172</b>
<b>Foreningskollektiv</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>----</b>
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>6 832 085</b>	<b>8 809 040</b>	<b>29</b>

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 3.a

Forsikringsforpliktelse, overførte  
reserver og flytting gruppeiv

30.09. Produkter uten investeringsvalg	ACE				Danica				DNB			
	European Group				Pensjonsforsikring				Livsforsikring			
	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel	2014	2015	%- endring	Markeds- andel
<i>Beløp i 1000 kroner</i>												
<b>Forsikringsforpliktelse</b> <sup>9)</sup>												
Individuell kapital					376 932	401 627	7	1,6	17 322 967	18 878 125	9	74,3
Individuell pensjon									32 528 871	30 522 599	-6,2	57,4
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
Privat kollektiv pensjon					426 180	482 230	13	0,1	139 472 066	144 429 394	3,6	40,1
Ytelsesbasert					426 180	482 230	13	0,1	139 366 232	144 330 279	3,6	40,3
Innskuddsbasert									105 834	99 115	-6,3	6,4
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenestepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>					426 180	482 230	13	0,1	138 347 808	143 096 179	3,4	40,3
Ytelsesbasert					426 180	482 230	13	0,1	138 241 974	142 997 064	3,4	40,4
Innskuddsbasert									105 834	99 115	-6,3	6,4
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)</sup>									1 124 258	1 234 100	9,8	26,6
Herav fripoliser <sup>16)</sup>						9 236	---	0,0	78 613 836	85 909 879	9,3	38,5
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>									105 834	99 115	-6,3	14,7
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>									19 759 895	2 402 006	-87,8	0,5
Foreningskollektiv									3 848 825	3 788 521	-1,6	88,5
<b>Totalt alle bransjer</b>					<b>803 112</b>	<b>883 857</b>	<b>10</b>	<b>0,1</b>	<b>212 932 624</b>	<b>200 020 645</b>	<b>-6,1</b>	<b>22,3</b>
<b>Overførte reserver fra andre</b> <sup>10)</sup>												
Individuell kapital									68 039	75 696	11,3	100
Individuell pensjon									105 645	31 551	-70,1	82,7
Privat kollektiv pensjon					4 346	14 580	236	1,6	364 109	432 534	18,8	46,7
Ytelsesbasert					4 346	14 580	236	1,6	364 109	432 534	18,8	47,2
Innskuddsbasert												
Etter tjenestepensjonsloven												
Fra pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>						9 303	---	2,6	104 850	124 390	18,6	34,8
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>									25 599	-3 051	-111,9	0,0
Foreningskollektiv										412	---	0
<b>Totalt alle bransjer</b>					<b>4 346</b>	<b>14 580</b>	<b>236</b>	<b>0,1</b>	<b>563 392</b>	<b>537 142</b>	<b>-4,7</b>	<b>5,2</b>
<b>Flytting fra andre</b> <sup>11)</sup>												
Gruppeliv									35 497	15 590	-56,1	7,1
Bedrift <sup>3)</sup>									22 900	15 590	-31,9	19,9
Privat <sup>4)</sup>									12 597	0	-100	0,0
<b>Overførte reserver til andre</b> <sup>12)</sup>												
Individuell kapital									44 789	46 190	3,1	100
Individuell pensjon									28 549	-56 818	-299	
Privat kollektiv pensjon					24 862	27 535	11	4,6	215 303	114 463	-46,8	19,2
Ytelsesbasert					24 862	27 535	11	5,0	215 303	114 463	-46,8	20,7
Innskuddsbasert												
Etter tjenestepensjonsloven												
Til pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>									25 398	74 843	194,7	85,1
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>									20 962 784	12 608 991	-39,9	77,4
Foreningskollektiv									2	4	100	0
<b>Totalt alle bransjer</b>					<b>24 862</b>	<b>27 535</b>	<b>11</b>	<b>0,2</b>	<b>21 251 427</b>	<b>12 712 830</b>	<b>-40,2</b>	<b>75,3</b>
<b>Flytting til andre</b> <sup>11)</sup>												
Gruppeliv									33 300	218 044	554,8	69,9
Bedrift <sup>3)</sup>									33 300	55 323	66,1	37,5
Privat <sup>4)</sup>										162 721		

Noter: Se "Noter og kommentarer"

**Tabell 3.a**  
**Forsikringsforpliktelse, overførte**  
**reserver og flytting gruppeliv**

30.09.	Eika				Frende				Frende			
Produkter uten investeringsvalg	Forsikring AS				Livsforsikring				Skadeforsikring			
Beløp i 1000 kroner	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel
<b>Forsikringsforpliktelse</b> <sup>9)</sup>												
<b>Individuell kapital</b>					192 984	246 866	28	1,0				
<b>Individuell pensjon</b>					207 812	286 338	38	0,5				
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					108 360	133 760	23	0,0				
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert					108 360	133 760	23	8,7				
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenestepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>					108 360	133 760	23	0,0				
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert					108 360	133 760	23	8,7				
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)</sup>												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>												
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon</b> <sup>27)</sup>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>					509 156	666 964	31	0,1				
<b>Overførte reserver fra andre</b> <sup>10)</sup>												
<b>Individuell kapital</b>												
<b>Individuell pensjon</b>												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					452	910	101	0,1				
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert					452	910	101	10,2				
Etter tjenestepensjonsloven												
Fra pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>												
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon</b> <sup>27)</sup>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>					452	910	101	0,0				
<b>Flytting fra andre</b> <sup>11)</sup>												
<b>Gruppeliv</b>									174			
Bedrift <sup>3)</sup>									174			
Privat <sup>4)</sup>												
<b>Overførte reserver til andre</b> <sup>12)</sup>												
<b>Individuell kapital</b>												
<b>Individuell pensjon</b>												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					4 210	5 469	30	0,9				
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert					4 210	5 469	30	12,2				
Etter tjenestepensjonsloven												
Til pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>												
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon</b> <sup>27)</sup>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>					4 210	5 469	30	0,0				
<b>Flytting til andre</b> <sup>11)</sup>												
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												

Noter: Se "Noter og kommentarer"



**Tabell 3.a**  
**Forsikringsforpliktelse, overførte**  
**reserver og flytting gruppeliv**

30.09.	Gjensidige Forsikring				Gjensidige Pensjon				Handelsbanken Liv			
Produkter uten investeringsvalg	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel
<i>Beløp i 1000 kroner</i>												
<b>Forsikringsforpliktelse</b> <sup>9)</sup>												
<b>Individuell kapital</b>									24 169	27 061	12	0,1
<b>Individuell pensjon</b>					473 217	696 759	47	1,3	2 495	2 091	-16	0,0
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					3 587 620	3 968 757	11	1,1				
Ytelsesbasert					3 587 620	3 968 757	11	1,1				
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenestepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>					3 587 620	3 968 757	11	1,1				
Ytelsesbasert					3 587 620	3 968 757	11	1,1				
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)</sup>												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>					3 008 901	3 238 553	8	1,5				
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon</b> <sup>27)</sup>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>					4 060 837	4 665 516	15	0,5	26 664	29 152	9	0,0
<b>Overførte reserver fra andre</b> <sup>10)</sup>												
<b>Individuell kapital</b>												
<b>Individuell pensjon</b>												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					233 113	228 718	-2	24,7				
Ytelsesbasert					233 113	228 718	-2	24,9				
Innskuddsbasert												
Etter tjenestepensjonsloven												
Fra pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>					211 640	189 416	-11	53,0				
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon</b> <sup>27)</sup>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>					233 113	228 718	-2	2,2				
<b>Flytting fra andre</b> <sup>11)</sup>												
<b>Gruppeliv</b>	82 333	27 645	-66,4	12,50143								
Bedrift <sup>3)</sup>	82 333	27 645	-66,4	35,29528								
Privat <sup>4)</sup>												
<b>Overførte reserver til andre</b> <sup>12)</sup>												
<b>Individuell kapital</b>												
<b>Individuell pensjon</b>												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					9 501	30 868	225	5,2				
Ytelsesbasert					9 501	30 868	225	5,6				
Innskuddsbasert												
Etter tjenestepensjonsloven												
Til pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>					74	0	-100	0				
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon</b> <sup>27)</sup>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>					9 501	30 868	225	0,2				
<b>Flytting til andre</b> <sup>11)</sup>												
<b>Gruppeliv</b>	52 912	33 157	-37,3	10,63537								
Bedrift <sup>3)</sup>	52 912	33 157	-37,3	22,46516								
Privat <sup>4)</sup>												

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 3.a

## Forsikringsforpliktelse, overførte reserver og flytting gruppevis

30.09.	If				KLP				KLP			
Produkter uten investeringsvalg	Skadeforsikring NUF				KLP				Bedriftspensjon AS			
Beløp i 1000 kroner	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel
<b>Forsikringsforpliktelse</b> <sup>9)</sup>												
<b>Individuell kapital</b>												
<b>Individuell pensjon</b>												
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>									1 234 061	1 361 441	10	0,4
Ytelsesbasert									1 234 061	1 361 441	10	0,4
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenestepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>									1 234 061	1 361 441	10	0,4
Ytelsesbasert									1 234 061	1 361 441	10	0,4
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)</sup>												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>									320 000	358 000	12	0,2
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon</b> <sup>27)</sup>					347 567 223	385 868 308	11	85,3				
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>					347 567 223	385 868 308	11	43,1	1 234 061	1 361 441	10	0,2
<b>Overførte reserver fra andre</b> <sup>10)</sup>												
<b>Individuell kapital</b>												
<b>Individuell pensjon</b>												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>									89 826	3 006	-97	0,3
Ytelsesbasert									89 826	3 006	-97	0,3
Innskuddsbasert												
Etter tjenestepensjonsloven												
Fra pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>												
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon</b> <sup>27)</sup>					30 969 575	9 281 893	-70	99,9				
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>					30 969 575	9 281 893	-70	89,9	89 826	3 006	-97	0,0
<b>Flytting fra andre</b> <sup>11)</sup>												
<b>Gruppevis</b>	3 172	2 492	-21	1,1								
Bedrift <sup>3)</sup>	3 172	2 492	-21	3,2								
Privat <sup>4)</sup>												
<b>Overførte reserver til andre</b> <sup>12)</sup>												
<b>Individuell kapital</b>												
<b>Individuell pensjon</b>												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>									1 785	1 072	-40	0,2
Ytelsesbasert									1 785	1 072	-40	0,2
Innskuddsbasert												
Etter tjenestepensjonsloven												
Til pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>												
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon</b> <sup>27)</sup>					4 212 660	147 405	-97	0,9				
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>					4 212 660	147 405	-97	0,9	1 785	1 072	-40	0,0
<b>Flytting til andre</b> <sup>11)</sup>												
<b>Gruppevis</b>	6 234	5 066	-19	1,6								
Bedrift <sup>3)</sup>	6 234	5 066	-19	3,4								
Privat <sup>4)</sup>												

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 3.a

Forsikringsforpliktelse, overførte reserver og flytting gruppe

30.09.	KLP				Landbruksforsikring AS				NEMI Forsikring			
Produkter uten investeringsvalg	Skadeforsikring AS				Landbruksforsikring AS				NEMI Forsikring			
Beløp i 1000 kroner	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel
<b>Forsikringsforpliktelse</b> <sup>9)</sup>												
<b>Individuell kapital</b>												
<b>Individuell pensjon</b>												
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>												
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenestepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>												
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert												
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)</sup>												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>												
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon</b> <sup>27)</sup>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>												
<b>Overførte reserver fra andre</b> <sup>10)</sup>												
<b>Individuell kapital</b>												
<b>Individuell pensjon</b>												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>												
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert												
Etter tjenestepensjonsloven												
Fra pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>												
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon</b> <sup>27)</sup>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>												
<b>Flytting fra andre</b> <sup>11)</sup>												
<b>Gruppe</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												
<b>Overførte reserver til andre</b> <sup>12)</sup>												
<b>Individuell kapital</b>												
<b>Individuell pensjon</b>												
<b>Privat kollektiv pensjon</b>												
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert												
Etter tjenestepensjonsloven												
Til pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>												
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
<b>Kommunal kollektiv pensjon</b> <sup>27)</sup>												
<b>Foreningskollektiv</b>												
<b>Totalt alle bransjer</b>												
<b>Flytting til andre</b> <sup>11)</sup>												
<b>Gruppe</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>					4 827	299			2 226	307	-86,2	0,1
Privat <sup>4)</sup>					4 827	299			2 226	307	-86,2	0,2

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 3.a

## Forsikringsforpliktelser, overførte reserver og flytting gruppeiv

30.09.	Nordea Liv				Oslo Pensjonsforsikring				Silver Pensjonsforsikring AS			
Produkter uten investeringsvalg	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel
<i>Beløp i 1000 kroner</i>												
<b>Forsikringsforpliktelser <sup>9)</sup></b>												
Individuell kapital	896 982	866 127	-3,4	3,4								
Individuell pensjon	4 707 936	4 476 742	-4,9	8,4								
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
Privat kollektiv pensjon	38 259 779	41 077 736	7,4	11,4					8 340 392	8 449 012	1	2,3
Ytelsesbasert	37 747 005	40 545 680	7,4	11,3					8 340 392	8 449 012	1	2,4
Innskuddsbasert	512 773	532 055	3,8	34,4								
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	38 241 323	41 051 872	7,3	11,6					8 340 392	8 449 012	1	2,4
Ytelsesbasert	37 728 549	40 519 817	7,4	11,5					8 340 392	8 449 012	1	2,4
Innskuddsbasert	512 773	532 055	3,8	34,4								
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)</sup>	18 456	25 864	40,1	0,6								
Herav fripoliser <sup>16)</sup>	21 036 711	23 399 660	11,2	10,5					8 340 392	8 449 012	1	3,8
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	314 234	331 800	5,6	49,2								
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>					58 392 068	59 844 612	3	13,2				
Foreningskollektiv												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>43 864 696</b>	<b>46 420 604</b>	<b>5,8</b>	<b>5,2</b>	<b>58 392 068</b>	<b>59 844 612</b>	<b>3</b>	<b>6,7</b>	<b>8 340 392</b>	<b>8 449 012</b>	<b>1</b>	<b>0,9</b>
<b>Overførte reserver fra andre <sup>10)</sup></b>												
Individuell kapital												
Individuell pensjon	1 332	1 054	-20,9	2,8								
Privat kollektiv pensjon	17 697	7 531	-57,4	0,8					60 497	13 575	-78	1,5
Ytelsesbasert	17 697	7 531	-57,4	0,8					60 497	13 575	-78	1,5
Innskuddsbasert												
Etter tjenstepensjonsloven												
Fra pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>	18 005	7 531	-58,2	2,1					60 497	13 575	-78	3,8
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>												
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>					3 428 915	9 898	-100	0,1				
Foreningskollektiv												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>19 030</b>	<b>8 584</b>	<b>-54,9</b>	<b>0,1</b>	<b>3 428 915</b>	<b>9 898</b>	<b>-99,7</b>	<b>0,1</b>	<b>60 497</b>	<b>13 575</b>	<b>-78</b>	<b>0,1</b>
<b>Flytting fra andre <sup>11)</sup></b>												
Gruppeiv												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												
<b>Overførte reserver til andre <sup>12)</sup></b>												
Individuell kapital												
Individuell pensjon	22 860	2 246	-90,2	-4,8								
Privat kollektiv pensjon	68 860	269 883	291,9	45,2					3 831	23 246	507	3,9
Ytelsesbasert	67 532	268 066	296,9	48,5					3 831	23 246	507	4,2
Innskuddsbasert	1 328	1 817	36,8	4,0								
Etter tjenstepensjonsloven												
Til pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>	10 327	3 037	-70,6	3,5					3 831		-100	0,0
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	1 328	1 817	36,8	6,6						23 246	----	84,0
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>					-9 451		-100	0				
Foreningskollektiv												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>91 720</b>	<b>272 129</b>	<b>196,7</b>	<b>1,6</b>	<b>-9 451</b>		<b>-100</b>	<b>0</b>	<b>3 831</b>	<b>23 246</b>	<b>507</b>	<b>0,1</b>
<b>Flytting til andre <sup>11)</sup></b>												
Gruppeiv												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 3.a

## Forsikringsforpliktelse, overførte reserver og flytting gruppeiv

30.09.	SpareBank 1				Storebrand Livsforsikring				Telenor Forsikring			
	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel
<b>Produkter uten investeringsvalg</b>												
<i>Beløp i 1000 kroner</i>												
<b>Forsikringsforpliktelse<sup>9)</sup></b>												
Individuell kapital	977 262	971 929	-1	3,826666	4 018 993	4 007 104	0	15,8				
Individuell pensjon	4 754 982	4 749 878	0	8,939576	13 155 149	12 398 741	-6	23,3				
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
Privat kollektiv pensjon	10 176 584	10 769 542	6	2,990947	147 944 511	149 399 500	1	41,5				
Ytelsesbasert	9 496 403	10 018 054	6	2,79452	147 898 004	149 333 801	1	41,7				
Innskuddsbasert	680 180	734 277	8	47,49481	46 507	46 808	1	3,0				
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenestepensjonsloven		17 212	---	47,67409		18 891	---	52,3				
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	10 176 584	10 752 331	6	3,026331	144 602 894	145 997 018	1	41,1				
Ytelsesbasert	9 496 403	10 018 054	6	2,831986	144 556 387	145 950 209	1	41,3				
Innskuddsbasert	680 180	734 277	8	47,49479	46 507	46 809	1	3,0				
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)</sup>					3 341 617	3 383 592	1	72,9				
Herav fripoliser <sup>16)</sup>	4 619 380	4 924 591	7	2,206114	88 287 208	96 935 752	10	43,4				
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	217 628	243 346	12	36,09082								
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>					9 071 001	4 476 844	-51	1,0				
Foreningskollektiv					494 699	492 031	-1	11,5				
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>15 908 828</b>	<b>16 491 350</b>	<b>4</b>	<b>1,8</b>	<b>174 684 353</b>	<b>170 774 220</b>	<b>-2</b>	<b>19,1</b>				
<b>Overførte reserver fra andre<sup>10)</sup></b>												
Individuell kapital												
Individuell pensjon	103	28	-73	0,1	5 174	5 523	7	14,5				
Privat kollektiv pensjon	32 408	92 073	184	9,9	87 858	133 167	52	14,4				
Ytelsesbasert	32 204	84 045	161	9,2	87 858	133 167	52	14,5				
Innskuddsbasert	204	8 028	999	89,81974								
Etter tjenestepensjonsloven												
Fra pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>	8 471	13 296	57	3,7	26 820	0	-100	0,0				
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	87	252	190	100								
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>					3 156	1 170	-63	0,0				
Foreningskollektiv												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>32 512</b>	<b>92 102</b>	<b>183</b>	<b>0,9</b>	<b>96 188</b>	<b>139 860</b>	<b>45</b>	<b>1,4</b>				
<b>Flytting fra andre<sup>11)</sup></b>												
Gruppeliv	4 767	4 810	1	2,2	15 820	149 276	844	67,5				
Bedrift <sup>3)</sup>	3 319	4 810	45	6,1	15 820	6 466	-59	8,3				
Privat <sup>4)</sup>	1 448	0				142 810	---	100,0				
<b>Overførte reserver til andre<sup>12)</sup></b>												
Individuell kapital												
Individuell pensjon	4 511	1 550	-66	-3,3	13 089	5 994	-54	-12,7				
Privat kollektiv pensjon	166 732	37 711	-77	6,3	213 914	87 183	-59	14,6				
Ytelsesbasert	6 289	0	-100	0	213 914	87 183	-59	15,8				
Innskuddsbasert	160 443	37 711	-77	83,8								
Etter tjenestepensjonsloven												
Til pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16)</sup>	738	0	-100	0	36 873	10 017	-73	11,4				
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	3 413	2 619	-23	9,5								
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>					10 037 758	3 534 381	-65	21,7				
Foreningskollektiv												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>171 244</b>	<b>39 261</b>	<b>-77</b>	<b>0,2</b>	<b>10 264 761</b>	<b>3 627 558</b>	<b>-65</b>	<b>21,5</b>				
<b>Flytting til andre<sup>11)</sup></b>												
Gruppeliv	5 218	3 388	-35	1,1	77 463	25 387	-67	8,1				
Bedrift <sup>3)</sup>	4 462	1 940	-57	1,3	77 463	25 387	-67	17,2				
Privat <sup>4)</sup>	756	1 448	92	0,9								

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 3.a

Forsikringsforpliktelse, overførte reserver og flytting gruppeiv

30.09.	Tryg Forsikring				Totalt produkter uten investeringsvalg		
	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring
<b>Produkter uten investeringsvalg</b>							
<i>Beløp i 1000 kroner</i>							
<b>Forsikringsforpliktelser <sup>9)</sup></b>							
<b>Individuell kapital</b>					<b>23 810 289</b>	<b>25 398 839</b>	<b>7</b>
<b>Individuell pensjon</b>					<b>55 830 462</b>	<b>53 133 149</b>	<b>-5</b>
Livrenter <sup>19)</sup>							
IPA <sup>19)</sup>							
IPS <sup>19)</sup>							
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					<b>349 549 552</b>	<b>360 071 372</b>	<b>3</b>
Ytelsesbasert					348 095 897	358 489 254	3
Innskuddsbasert					1 453 655	1 546 015	6
Engangsbetalt <sup>5)</sup>							
-Inv. valg foretak							
-Inv. valg kontohaver							
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>							
-Inv. valg foretak							
-Inv. valg kontohaver							
Etter tjenestepensjonsloven					0	36 102	----
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>					345 065 221	355 292 599	3
Ytelsesbasert					343 611 565	353 746 583	3
Innskuddsbasert					1 453 655	1 546 016	6
Engangsbetalt <sup>5)</sup>							
-Inv. valg foretak							
-Inv. valg kontohaver							
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>							
-Inv. valg foretak							
-Inv. valg kontohaver							
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)</sup>					4 484 331	4 643 556	4
Herav fripoliser <sup>16)</sup>					204 226 428	223 224 683	9
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>					637 695	674 261	6
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>							
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>					<b>434 790 187</b>	<b>452 591 769</b>	<b>4</b>
<b>Foreningskollektiv</b>					<b>4 343 524</b>	<b>4 280 552</b>	<b>-1</b>
<b>Totalt alle bransjer</b>					<b>868 324 014</b>	<b>895 475 681</b>	<b>3</b>
<b>Overførte reserver fra andre <sup>10)</sup></b>							
<b>Individuell kapital</b>					<b>68 039</b>	<b>75 696</b>	<b>11</b>
<b>Individuell pensjon</b>					<b>112 255</b>	<b>38 156</b>	<b>-66</b>
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					<b>890 306</b>	<b>926 093</b>	<b>4</b>
Ytelsesbasert					889 650	917 155	3
Innskuddsbasert					656	8 938	999
Etter tjenestepensjonsloven							
Fra pensjonskasser							
Herav fripoliser <sup>16)</sup>					430 283	357 511	-17
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>					87	252	190
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>							
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>					<b>34 427 244</b>	<b>9 289 910</b>	<b>-73</b>
<b>Foreningskollektiv</b>					<b>0</b>	<b>412</b>	<b>----</b>
<b>Totalt alle bransjer</b>					<b>35 497 844</b>	<b>10 330 267</b>	<b>-71</b>
<b>Flytting fra andre <sup>11)</sup></b>							
<b>Gruppeiv</b>	<b>36 175</b>	<b>21 322</b>	<b>-41,1</b>	<b>9,642089</b>	<b>177 938</b>	<b>221 135</b>	<b>24</b>
Bedrift <sup>3)</sup>	34 234	21 322	-37,7	27,2225	161 952	78 325	-52
Privat <sup>4)</sup>	1 941	0	-100	0	15 986	142 810	793
<b>Overførte reserver til andre <sup>12)</sup></b>							
<b>Individuell kapital</b>					<b>44 789</b>	<b>46 190</b>	<b>3</b>
<b>Individuell pensjon</b>					<b>69 010</b>	<b>-47 028</b>	<b>-168</b>
<b>Privat kollektiv pensjon</b>					<b>708 998</b>	<b>597 430</b>	<b>-16</b>
Ytelsesbasert					543 017	552 434	2
Innskuddsbasert					165 981	44 996	-73
Etter tjenestepensjonsloven							
Til pensjonskasser							
Herav fripoliser <sup>16)</sup>					77 242	87 897	14
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>					4 741	27 682	484
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>							
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>					<b>35 203 751</b>	<b>16 290 777</b>	<b>-54</b>
<b>Foreningskollektiv</b>					<b>2</b>	<b>4</b>	<b>100</b>
<b>Totalt alle bransjer</b>					<b>36 026 550</b>	<b>16 887 373</b>	<b>-53</b>
<b>Flytting til andre <sup>11)</sup></b>							
<b>Gruppeiv</b>	<b>72 522</b>	<b>26 114</b>	<b>-64</b>	<b>8,376275</b>	<b>254 702</b>	<b>311 761</b>	<b>22</b>
Bedrift <sup>3)</sup>	72 492	26 114	-64	17,69325	253 917	147 593	-42
Privat <sup>4)</sup>	30	0	-100	0	786	164 168	999

Noter: Se "Noter og kommentarer"

**Tabell 3.b**  
**Forsikringsforpliktelse, overførte**  
**reserver og flytting gruppeliv**

30.09.	Danica				DNB				Frende			
Produkter med investeringsvalg	Pensjonsforsikring				Livsforsikring				Livsforsikring			
Beløp i 1000 kroner	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel
<b>Forsikringsforpliktelser</b> <sup>9)</sup>												
Individuell kapital	1 119 405	1 300 638	16	5,6	3 417 250	3 764 023	10	16,1				
Individuell pensjon	2 300 446	2 331 233	1	12,2	5 600 846	5 600 460	0	29,4	62 371	69 429	11	0,4
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
Privat kollektiv pensjon	6 541 665	7 815 695	20	5,7	31 761 720	36 979 134	16	27,2	1 740 801	2 098 665	21	1,5
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	6 541 665	7 815 695	20	5,7	31 761 720	36 979 134	16	27,2	1 740 801	2 098 665	21	1,5
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenestepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	6 541 665	7 815 695	20	5,8	31 521 971	36 783 377	17	27,2	1 740 801	2 098 665	21	1,5
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	6 541 665	7 815 695	20	5,8	31 521 971	36 783 377	17	27,2	1 740 801	2 098 665	21	1,5
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)</sup>					239 749	195 757	-18	39,4				
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>		44 244	----	1,0		71 213	----	1,6				
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	2 069 791	2 598 537	26	6,3	8 571 867	10 711 079	25	26,2				
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>												
Foreningskollektiv												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>9 961 516</b>	<b>11 447 566</b>	<b>15</b>	<b>6,3</b>	<b>40 779 816</b>	<b>46 343 617</b>	<b>14</b>	<b>25,7</b>	<b>1 803 172</b>	<b>2 168 094</b>	<b>20</b>	<b>1,2</b>
<b>Overførte reserver fra andre</b> <sup>10)</sup>												
Individuell kapital	27 063	15 453	-43	8,5	30 963	36 961	19	20,3				
Individuell pensjon	45 667	35 640	-22	27,1	2 487	-62 940	-999	-47,9				
Privat kollektiv pensjon	214 938	335 908	56	9,7	1 216 721	800 635	-34	23,1	34 242	64 950	90	1,9
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	214 938	335 908	56	9,7	1 216 721	800 635	-34	23,1	34 242	64 950	90	1,9
Etter tjenestepensjonsloven												
Fra pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>		46 260	----	100,0								
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	23 698	32 594	38	6,5	119 533	131 740	10	26,1				
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>												
Foreningskollektiv												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>287 668</b>	<b>387 002</b>	<b>35</b>	<b>10,2</b>	<b>1 250 171</b>	<b>774 656</b>	<b>-38</b>	<b>20,5</b>	<b>34 242</b>	<b>64 950</b>	<b>90</b>	<b>1,7</b>
<b>Flytting fra andre</b> <sup>11)</sup>												
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												
<b>Overførte reserver til andre</b> <sup>12)</sup>												
Individuell kapital	6 374	12 192	91	12,8	48 022	37 764	-21	39,7				
Individuell pensjon	14 718	14 865	1	16,7	23 132	30 165	30	34,0				
Privat kollektiv pensjon	336 706	349 342	4	10,6	596 074	518 228	-13	15,7				
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	336 706	349 342	4	10,6	596 074	518 228	-13	15,7				
Etter tjenestepensjonsloven												
Til pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>												
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	35 844	40 727	14	7,9	83 820	120 436	44	23,4				
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>												
Foreningskollektiv												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>357 798</b>	<b>376 399</b>	<b>5</b>	<b>10,8</b>	<b>667 228</b>	<b>586 157</b>	<b>-12</b>	<b>16,8</b>				
<b>Flytting til andre</b> <sup>11)</sup>												
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 3.b

Forsikringsforpliktelse, overførte reserver og flytting gruppeliv

30.09.	Gjensidige Pensjon				KLP				KLP Bedriftspensjon AS			
Produkt med investeringsvalg	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel
<i>Beløp i 1000 kroner</i>												
<b>Forsikringsforpliktelser</b>												
Individuell kapital	153 890	216 215	41	0,9								
Individuell pensjon	1 693 849	1 653 185	-2	8,7								
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
Privat kollektiv pensjon	10 189 285	12 474 494	22	9,2					774 916	1 081 189	40	0,8
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	10 189 285	12 474 494	22	9,2					774 916	1 081 189	40	0,8
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenestepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	10 189 285	12 474 494	22	9,2					774 916	1 081 189	40	0,8
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	10 189 285	12 474 494	22	9,2					774 916	1 081 189	40	0,8
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)</sup>												
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>												
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	3 110 608	4 065 654	31	9,9					154 000	235 000	53	0,6
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>					1 875 145	2 015 457	8	100,0				
Foreningskollektiv												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>12 037 024</b>	<b>14 343 894</b>	<b>19</b>	<b>8,0</b>	<b>1 875 145</b>	<b>2 015 457</b>	<b>8</b>	<b>1,1</b>	<b>774 916</b>	<b>1 081 189</b>	<b>40</b>	<b>0,6</b>
<b>Overførte reserver fra andre<sup>10)</sup></b>												
Individuell kapital	1 599	320	-80	0,2								
Individuell pensjon	16 311	18 645	14	14,2								
Privat kollektiv pensjon	420 249	544 456	30	15,7					48 790	125 262	157	3,6
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	420 249	544 456	30	15,7					48 790	125 262	157	3,6
Etter tjenestepensjonsloven												
Fra pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>												
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	27 624	46 241	67	9,2					2 902	47 549	999	9,4
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>						122	----	100,0				
Foreningskollektiv												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>438 158</b>	<b>563 421</b>	<b>29</b>	<b>14,9</b>		<b>122</b>	<b>----</b>	<b>0,0</b>	<b>48 790</b>	<b>125 262</b>	<b>157</b>	<b>3,3</b>
<b>Flytting fra andre<sup>11)</sup></b>												
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												
<b>Overførte reserver til andre<sup>12)</sup></b>												
Individuell kapital	10 883	1 682	-85	1,8								
Individuell pensjon	10 659	6 511	-39	7,3								
Privat kollektiv pensjon	349 490	464 723	33	14,1					7 830	13 212	69	0,4
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	349 490	464 723	33	14,1					7 830	13 212	69	0,4
Etter tjenestepensjonsloven												
Til pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>												
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	46 599	64 350	38	12,5					1 460	2 095	44	0,4
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>												
Foreningskollektiv												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>371 033</b>	<b>472 916</b>	<b>28</b>	<b>13,6</b>					<b>7 830</b>	<b>13 212</b>	<b>69</b>	<b>0,4</b>
<b>Flytting til andre<sup>11)</sup></b>												
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												

Noter: Se "Noter og kommentarer"



**Tabell 3.b**  
**Forsikringsforpliktelser, overførte**  
**reserver og flytting gruppeliv**

30.09.	Nordea Liv				SHB Liv				Silver Pensjonsforsikring AS			
Produkter med investeringsvalg	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel
<i>Beløp i 1000 kroner</i>												
<b>Forsikringsforpliktelser</b> <sup>9)</sup>												
Individuell kapital	8 442 524	12 625 881	50	54,0	327 007	461 872	41	2,0				
Individuell pensjon	2 650 301	2 929 048	11	15,4	894 261	871 082	-3	4,6	211 235	202 934	-4	1,1
Livrenter <sup>19)</sup>												
IPA <sup>19)</sup>												
IPS <sup>19)</sup>												
Privat kollektiv pensjon	18 127 644	20 706 002	14	15,2	148 784	157 743	6	0,1	331 137	346 895	5	0,3
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	18 127 644	20 706 002	14	15,2	148 784	157 743	6	0,1	331 137	346 895	5	0,3
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Etter tjenstepensjonsloven												
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	18 111 009	20 688 043	14	15,3					331 137	346 895	5	0,3
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	18 111 009	20 688 043	14	15,3					331 137	346 895	5	0,3
Engangsbetalt <sup>5)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>												
-Inv. valg foretak												
-Inv. valg kontohaver												
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)</sup>	16 634	17 958	8	3,6	148 784	157 743	6	31,8				
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>								0,0				
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	5 650 900	7 042 900	25	17,2	148 784	157 743	6	0,4	331 137	346 895	5	0,8
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>												
Foreningskollektiv												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>29 220 469</b>	<b>36 260 931</b>	<b>24</b>	<b>20,1</b>	<b>1 370 052</b>	<b>1 490 697</b>	<b>9</b>	<b>0,8</b>	<b>542 371</b>	<b>549 829</b>	<b>1</b>	<b>0,3</b>
<b>Overførte reserver fra andre</b> <sup>10)</sup>												
Individuell kapital	25 953	118 360	356	65,2	2 124	2 053	-3	1,1				
Individuell pensjon	23 400	2 095	-91	1,6	3 211	2 487	-23	1,9	1 436	7 812	444	5,9
Privat kollektiv pensjon	695 024	608 560	-12	17,5					43 929	15 516	-65	0,4
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	695 024	608 560	-12	17,5					43 929	15 516	-65	0,4
Etter tjenstepensjonsloven												
Fra pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>												
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	66 384	79 999	21	15,8					43 929	15 516	-65	3,1
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>												
Foreningskollektiv												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>744 377</b>	<b>729 016</b>	<b>-2</b>	<b>19,3</b>	<b>5 335</b>	<b>4 540</b>	<b>-15</b>	<b>0,1</b>	<b>45 365</b>	<b>23 328</b>	<b>-49</b>	<b>0,6</b>
<b>Flytting fra andre</b> <sup>11)</sup>												
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												
<b>Overførte reserver til andre</b> <sup>12)</sup>												
Individuell kapital	7 642	10 018	31	10,5	82	2 017	999	2,1				
Individuell pensjon	6 861	6 701	-2	7,5	5 516	9 212	67	10,4				
Privat kollektiv pensjon	464 259	955 543	106	29,0								
Ytelsesbasert												
Innskuddsbasert	464 259	955 543	106	29,0								
Etter tjenstepensjonsloven												
Til pensjonskasser												
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>												
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	86 915	99 294	14	19,3								
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>												
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>												
Foreningskollektiv												
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>478 762</b>	<b>972 263</b>	<b>103</b>	<b>27,9</b>	<b>5 598</b>	<b>11 229</b>	<b>101</b>	<b>0,3</b>				
<b>Flytting til andre</b> <sup>11)</sup>												
<b>Gruppeliv</b>												
Bedrift <sup>3)</sup>												
Privat <sup>4)</sup>												

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 3.b

## Forsikringsforpliktelse, overførte reserver og flytting gruppeliv

30.09.	SpareBank 1				Storebrand Livsforsikring				Totalt produkter med investeringsvalg		
Beløp i 1000 kroner	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring	Markedsandel	2014	2015	%-endring
<b>Produkter med investeringsvalg</b>											
<i>Forsikringsforpliktelser</i> <sup>9)</sup>											
Individuell kapital	1 372 847	1 585 832	16	6,8	2 854 252	3 434 633	20	14,7	17 687 175	23 389 093	32
Individuell pensjon	1 812 322	1 921 908	6	10,1	3 406 258	3 489 518	2	18,3	18 631 889	19 068 798	2
Livrenter <sup>19)</sup>											
IPA <sup>19)</sup>											
IPS <sup>19)</sup>											
Privat kollektiv pensjon	8 884 232	11 181 811	26	8,2	32 246 352	43 085 903	34	31,7	110 746 536	135 927 531	23
Ytelsesbasert									0	0	----
Innskuddsbasert	8 884 232	11 181 811	26	8,2	32 246 352	43 085 903	34	31,7	110 746 536	135 927 531	23
Engangsbetalt <sup>5)</sup>											
-Inv. valg foretak											
-Inv. valg kontohaver											
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>											
-Inv. valg foretak											
-Inv. valg kontohaver											
Etter tjenestepensjonsloven									0	0	----
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	8 767 133	11 056 517	26	8,2	32 246 352	43 085 903	34	31,8	110 224 269	135 430 778	23
Ytelsesbasert									0	0	----
Innskuddsbasert	8 767 133	11 056 517	26	8,2	32 246 352	43 085 903	34	31,8	110 224 269	135 430 778	23
Engangsbetalt <sup>5)</sup>											
-Inv. valg foretak											
-Inv. valg kontohaver											
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>											
-Inv. valg foretak											
-Inv. valg kontohaver											
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)</sup>	117 099	125 295	7	25,2					522 267	496 753	-5
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>						4 247 241	----	97,4	0	4 362 698	----
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	2 695 989	3 557 918	32	8,7	9 906 249	12 219 833	23	29,9	32 639 325	40 935 559	25
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>									0	0	----
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>									1 875 145	2 015 457	8
Foreningskollektiv											
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>12 069 401</b>	<b>14 689 551</b>	<b>22</b>	<b>8,1</b>	<b>38 506 862</b>	<b>50 010 054</b>	<b>30</b>	<b>27,7</b>	<b>148 940 745</b>	<b>180 400 879</b>	<b>21</b>
<i>Overførte reserver fra andre</i> <sup>10)</sup>											
Individuell kapital	322	6 254	999	3,4	5 056	2 246	-56	1,2	93 079	181 648	95
Individuell pensjon	10 313	9 735	-6	7,4	102 179	117 957	15	89,7	205 003	131 433	-36
Privat kollektiv pensjon	320 786	322 420	1	9,3	560 263	654 020	17	18,8	3 554 944	3 471 727	-2
Ytelsesbasert									0	0	----
Innskuddsbasert	320 786	322 420	1	9,3	560 263	654 020	17	18,8	3 554 944	3 471 727	-2
Etter tjenestepensjonsloven									0	0	----
Fra pensjonskasser											
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>									0	46 260	----
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	41 672	53 367	28	10,6	75 915	98 220	29	19,4	401 657	505 226	26
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>									0	0	----
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>									0	122	----
Foreningskollektiv											
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>331 421</b>	<b>338 409</b>	<b>2</b>	<b>8,9</b>	<b>667 498</b>	<b>774 224</b>	<b>16</b>	<b>20,5</b>	<b>3 853 026</b>	<b>3 784 929</b>	<b>-2</b>
<i>Flytting fra andre</i> <sup>11)</sup>											
Gruppeliv											
Bedrift <sup>3)</sup>											
Privat <sup>4)</sup>											
<i>Overførte reserver til andre</i> <sup>12)</sup>											
Individuell kapital	891	1 621	82	1,7	29 577	29 760	1	31,3	103 470	95 054	-8
Individuell pensjon	3 527	3 114	-12	3,5	49 158	18 221	-63	20,5	113 571	88 791	-22
Privat kollektiv pensjon	225 938	262 037	16	7,9	968 520	733 710	-24	22,3	2 948 819	3 296 795	12
Ytelsesbasert									0	0	----
Innskuddsbasert	225 938	262 037	16	7,9	968 520	733 710	-24	22,3	2 948 819	3 296 795	12
Etter tjenestepensjonsloven									0	0	----
Til pensjonskasser											
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>						46 237	----	100,0	0	46 237	----
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	34 629	50 039	45	9,7	115 646	137 449	19	26,7	404 914	514 390	27
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>									0	0	----
Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup>									0	0	----
Foreningskollektiv											
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>230 357</b>	<b>266 772</b>	<b>16</b>	<b>7,7</b>	<b>1 047 256</b>	<b>781 691</b>	<b>-25</b>	<b>22,5</b>	<b>3 165 861</b>	<b>3 480 639</b>	<b>10</b>
<i>Flytting til andre</i> <sup>11)</sup>											
Gruppeliv											
Bedrift <sup>3)</sup>											
Privat <sup>4)</sup>											

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 3.b

Forsikringsforpliktelse, overførte  
reserver og flytting gruppeliv

30.09.	Totalt alle produkter		
Beløp i 1000 kroner	2014	2015	%- endring
<b>Produkter med investeringsvalg</b>			
<b>Forsikringsforpliktelser <sup>9)</sup></b>			
Individuell kapital	41 497 463	48 787 932	18
Individuell pensjon	74 462 352	72 201 946	-3
Livrenter <sup>19)</sup>			
IPA <sup>19)</sup>			
IPS <sup>19)</sup>			
Privat kollektiv pensjon	460 296 087	495 998 903	8
Ytelsesbasert	348 095 897	358 489 254	3
Innskuddsbasert	112 200 191	137 473 546	23
Engangsbetalt <sup>5)</sup>			
-Inv. valg foretak			
-Inv. valg kontohaver			
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>			
-Inv. valg foretak			
-Inv. valg kontohaver			
Etter tjenestepensjonsloven	0	36 102	----
Innenfor LOF/LOI <sup>7)</sup>	455 289 489	490 723 377	8
Ytelsesbasert	343 611 565	353 746 583	3
Innskuddsbasert	111 677 924	136 976 794	23
Engangsbetalt <sup>5)</sup>			
-Inv. valg foretak			
-Inv. valg kontohaver			
Innskuddspensjon <sup>6)</sup>			
-Inv. valg foretak			
-Inv. valg kontohaver			
Utenfor LOF/LOI - Livrenter <sup>7)</sup>	5 006 598	5 140 309	3
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>	204 226 428	227 587 381	11
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	33 277 021	41 609 819	25
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>	0	0	----
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>	<b>436 665 332</b>	<b>454 607 227</b>	<b>4</b>
<b>Foreningskollektiv</b>	<b>4 343 524</b>	<b>4 280 552</b>	<b>-1</b>
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>1 017 264 758</b>	<b>1 075 876 560</b>	<b>6</b>
<b>Overførte reserver fra andre <sup>10)</sup></b>			
Individuell kapital	161 118	257 344	60
Individuell pensjon	317 258	169 589	-47
Privat kollektiv pensjon	4 445 250	4 397 820	-1
Ytelsesbasert	889 650	917 155	3
Innskuddsbasert	3 555 600	3 480 665	-2
Etter tjenestepensjonsloven	0	0	----
Fra pensjonskasser			
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>	430 283	403 771	-6
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	401 744	505 478	26
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>	0	0	----
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>	<b>34 427 244</b>	<b>9 290 032</b>	<b>-73</b>
<b>Foreningskollektiv</b>	<b>0</b>	<b>412</b>	<b>----</b>
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>39 350 870</b>	<b>14 115 196</b>	<b>-64</b>
<b>Flytting fra andre <sup>11)</sup></b>			
Gruppeliv	177 938	221 135	24
Bedrift <sup>3)</sup>	161 952	78 325	-52
Privat <sup>4)</sup>	15 986	142 810	793
<b>Overførte reserver til andre <sup>12)</sup></b>			
Individuell kapital	148 259	141 244	-5
Individuell pensjon	182 581	41 762	-77
Privat kollektiv pensjon	3 657 817	3 894 225	7
Ytelsesbasert	543 017	552 434	2
Innskuddsbasert	3 114 800	3 341 791	7
Etter tjenestepensjonsloven	0	0	----
Til pensjonskasser			
Herav fripoliser <sup>16) 31)</sup>	77 242	134 134	74
Herav pensjonskapitalbevis <sup>16)</sup>	409 656	542 073	32
Herav pensjonsbevis <sup>16)</sup>	0	0	----
<b>Kommunal kollektiv pensjon <sup>27)</sup></b>	<b>35 203 751</b>	<b>16 290 777</b>	<b>-54</b>
<b>Foreningskollektiv</b>	<b>2</b>	<b>4</b>	<b>100</b>
<b>Totalt alle bransjer</b>	<b>39 192 411</b>	<b>20 368 012</b>	<b>-48</b>
<b>Flytting til andre <sup>11)</sup></b>			
Gruppeliv	254 702	311 761	22
Bedrift <sup>3)</sup>	253 917	147 593	-42
Privat <sup>4)</sup>	786	164 168	999

Noter: Se "Noter og kommentarer"

Tabell 4

## Resultatregnskap

30.09. Alle produkter	Danica			DNB			Frende		
	Pensjonsforsikring			Livsforsikring			Livsforsikring		
	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring
<i>Beløp i millioner kroner</i>									
<b>TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING</b>									
1. Premieinntekter f.e.r.									
1.1 Forfalt premier, brutto	1 103	1 223	11	15 532	14 377	-7	567	643	13
1.2 - Avgitte egenforsikringspremier	-58	-63	9	-239	-241	1	-26	-33	27
1.3 Overføring av premiereserve fra andre selskap/kasser	292	402	38	1 802	1 295	-28	35	66	89
Sum premieinntekter f.e.r.	1 337	1 561	17	17 095	15 431	-10	576	676	17
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	29	0	-100	8 836	5 020	-43	14	1	-91
3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	445	175	-61	2 003	-337	-117	-5	-67	999
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter				17	8	-55	5	7	28
5. Erstatninger									
5.1 Utbetalte erstatninger	-304	-310	2	-10 375	-10 631	3	-27	-38	43
5.2 Endring i erstatningsavsetninger	-30	-48	59	-49	30	-162	-81	-109	35
5.3 Overføring av premieres., tilleggsavsetn. til andre selskap/kasser	-383	-404	6	-21 919	-13 831	-37	-4	-5	30
Sum erstatninger f.e.r.	-717	-762	6	-32 342	-24 432	-25	-112	-153	37
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - KF									
6.1 Endring i premiereserve	-5	-9	81	12 140	9 503	-22	-98	-109	11
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	0	0	-100	578	289	-50			
6.3 Endring i kursreguleringsfond	-5	13	-349	567	536	-6			
6.4 Endring i premie-, innskudds- og pensjonistenes overskuddsfond				-80	-40	-50			
6.5 Endring i tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomhet	-1	-1	77	-179	-145	-19	-4	-4	5
6.6 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre fors.selskap/pensj.kasser		1	----	12	16	38			
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - KF	-11	4	-141	13 039	10 161	-22	-102	-113	11
7. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - SI	-883	-760	-14	-5 247	-3 447	-34	-216	-197	-9
8. Midler tilordnet forsikringskontrakter -KF	-10	-2	-83	-1 386	-527	-62			
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader	-109	-124	14	-1 173	-1 100	-6	-142	-145	2
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader				-189	-43	-77			
<b>11. Resultat av teknisk regnskap</b>	<b>83</b>	<b>93</b>	<b>13</b>	<b>652</b>	<b>734</b>	<b>13</b>	<b>18</b>	<b>10</b>	<b>-48</b>
<b>IKKE-TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING</b>									
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	4	-5	-216	719	532	-26	4	1	-84
13. Andre inntekter				13	18	43	0	0	2
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen				-74	-80	9			
<b>15. Resultat av ikke-teknisk regnskap</b>	<b>4</b>	<b>-5</b>	<b>-216</b>	<b>658</b>	<b>470</b>	<b>-29</b>	<b>4</b>	<b>1</b>	<b>-84</b>
<b>16. Resultat før skattekostnad</b>	<b>87</b>	<b>88</b>	<b>1</b>	<b>1 310</b>	<b>1 204</b>	<b>-8</b>	<b>22</b>	<b>10</b>	<b>-54</b>
17. Skattekostnader	-24	-24	-2	-97	92	-195	-5	-4	-23
<b>18. Resultat før andre resultatkomponenter</b>	<b>63</b>	<b>64</b>	<b>3</b>	<b>1 213</b>	<b>1 296</b>	<b>7</b>	<b>18</b>	<b>7</b>	<b>-62</b>
19. Andre resultatkomponenter				-96	66	-169			
<b>20. TOTALRESULTAT</b>	<b>63</b>	<b>64</b>	<b>3</b>	<b>1 118</b>	<b>1 362</b>	<b>22</b>	<b>18</b>	<b>7</b>	<b>-62</b>
<b>Overføringer og disponeringer</b>									
Overføringer									
Mottatt konsernbidrag									
Overført fra annen egenkapital									
Sum overføringer									
Disponeringer									
Utbytte									
Avgitt konsernbidrag									
Overført til annen egenkapital									
Sum disponeringer									
<b>Sum overføringer og disponeringer</b>									

Noter: Se "Noter og kommentarer"

KF=Kontraktfastsatte forpliktelse

SI=Særskilt investeringsportefølje

Tabell 4

## Resultatregnskap

30.09. Alle produkter	Gjenstående Pensjon			Handelsbanken Liv			KLP		
	2014	2015	% endring	2014	2015	% endring	2014	2015	% endring
<b>TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING</b>									
1. Premieinntekter f.e.r.									
1.1 Forfalt premier, brutto	1 382	1 567	13	26	31	19	23 602	22 713	-4
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier	-2	-4	104				-2	-1	-39
1.3 Overføring av premiereserve fra andre selskap/kasser	669	784	17				30 970	9 273	-70
Sum premieinntekter f.e.r.	2 049	2 347	15	26	31	19	54 570	31 985	-41
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	124	143	16				16 128	7 542	-53
3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	661	236	-64				83	32	-61
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter							602	665	10
5. Erstatninger									
5.1 Utbetalte erstatninger	-195	-228	17	-28	-34	21	-9 984	-11 274	13
5.2 Endring i erstatningsavsetninger	-128	-110	-13	36	20	-44	-95	25	-126
5.3 Overføring av premieres., tilleggsavsetn. til andre selskap/kasser	-381	-504	33				-4 213	-147	-97
Sum erstatninger f.e.r.	-703	-843	20	8	-14	-275	-14 292	-11 397	-20
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - KF									
6.1 Endring i premiereserve	-341	-352	3				-45 543	-25 972	-43
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	0	-13	999				153	68	-56
6.3 Endring i kursreguleringsfond	0	1	-220				-7 885	2 072	-126
6.4 Endring i premie-, innskudds- og pensjonistenes overskuddsfond		4	----				-165	-166	1
6.5 Endring i tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomhet							0	-9	999
6.6 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre fors.selskap/pensj.kasser									
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - KF	-341	-360	6				-53 440	-24 008	-55
7. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - SI	-1 636	-1 334	-19				-22	-73	228
8. Midler tilordnet forsikringskontrakter -KF	-33	-61	85				-1 944	-2 303	19
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader	-120	-140	17	-9	-9	0	-537	-678	26
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader							-576	-648	13
<b>11. Resultat av teknisk regnskap</b>	<b>0</b>	<b>-12</b>	<b>-999</b>	<b>25</b>	<b>8</b>	<b>-68</b>	<b>571</b>	<b>1 117</b>	<b>96</b>
<b>IKKE-TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING</b>									
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	9	6	-27	4	2	-50	1 027	770	-25
13. Andre inntekter	45	60	32				9	8	-6
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen							-168	-283	69
<b>15. Resultat av ikke-teknisk regnskap</b>	<b>54</b>	<b>67</b>	<b>23</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>-50</b>	<b>868</b>	<b>495</b>	<b>-43</b>
<b>16. Resultat før skattekostnad</b>	<b>54</b>	<b>55</b>	<b>2</b>	<b>29</b>	<b>10</b>	<b>-66</b>	<b>1 439</b>	<b>1 613</b>	<b>12</b>
17. Skattekostnader	-15	-15	2	-7	-3	-57		-226	----
<b>18. Resultat før andre resultatkomponenter</b>	<b>39</b>	<b>40</b>	<b>2</b>	<b>22</b>	<b>7</b>	<b>-68</b>	<b>1 439</b>	<b>1 387</b>	<b>-4</b>
19. Andre resultatkomponenter							-122	84	-169
<b>20. TOTALRESULTAT</b>	<b>39</b>	<b>40</b>	<b>2</b>	<b>22</b>	<b>7</b>	<b>-68</b>	<b>1 317</b>	<b>1 471</b>	<b>12</b>
<b>Overføringer og disponeringer</b>									
Overføringer									
Mottatt konsernbidrag									
Overført fra annen egenkapital									
Sum overføringer									
Disponeringer									
Utbytte									
Avgitt konsernbidrag									
Overført til annen egenkapital									
Sum disponeringer									
<b>Sum overføringer og disponeringer</b>									

Noter: Se "Noter og kommentarer"

KF=Kontraktfastsatte forpliktelser

SI=Særskilt investeringsportefølje

Tabell 4

## Resultatregnskap

30.09. Alle produkter	KLP			Nordea Liv			Oslo		
	Bedriftspensjon AS			Nordea Liv			Pensjonsforsikring		
	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring
<i>Beløp i millioner kroner</i>									
<b>TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING</b>									
1. Premieinntekter f.e.r.									
1.1 Forfalt premier, brutto	187	250	34	7 353	8 418	15	3 370	3 404	1
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier		0	----	-83	-96	16		-2	----
1.3 Overføring av premiereserve fra andre selskap/kasser	138	128	-7	770	738	-4	3 429	10	-100
Sum premieinntekter f.e.r.	325	378	16	8 040	9 060	13	6 799	3 412	-50
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	53	38	-29	1 714	1 086	-37	2 902	1 766	-39
3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	46	-17	-136	1 412	113	-92			
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter	1	2	50	76	100	32	123	138	12
5. Erstatninger									
5.1 Utbetalte erstatninger	-35	-44	25	-2 376	-2 784	17	-1 685	-1 869	11
5.2 Endring i erstatningsavsetninger	-6	-5	-9	-1	-15	999	39	51	31
5.3 Overføring av premieres., tilleggsavsetn. til andre selskap/kasser	-9	-14	59	-571	-1 244	118	-9		
Sum erstatninger f.e.r.	-49	-63	27	-2 948	-4 043	37	-1 655	-1 818	10
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - KF									
6.1 Endring i premiereserve	-138	-75	-46	-1 053	-1 005	-5	-5 813	-1 535	-74
6.2 Endring i tilleggsavsetninger				0	21	----			
6.3 Endring i kursreguleringsfond	-11	7	-162	-331	133	-140	-953	-644	-32
6.4 Endring i premie-, innskudds- og pensjonistenes overskuddsfond	-1	-2	36	-4	-3	-25	-12	-12	2
6.5 Endring i tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomhet				-3	-2	-33	-1		
6.6 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre fors.selskap/pensj.kasser				15	0	-100			
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - KF	-150	-69	-54	-1 376	-856	-38	-6 779	-2 191	-68
7. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - SI	-198	-239	21	-5 699	-4 552	-20			
8. Midler tilordnet forsikringskontrakter -KF	-15	-13	-18	-405	-29	-93	-953	-498	-48
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader	-30	-33	9	-488	-436	-11	-98	-113	15
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader	-1	-1	20	-5	-5	0			
<b>11. Resultat av teknisk regnskap</b>	<b>-19</b>	<b>-16</b>	<b>-15</b>	<b>322</b>	<b>438</b>	<b>36</b>	<b>340</b>	<b>696</b>	<b>105</b>
<b>IKKE-TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING</b>									
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	3	0	-87	70	52	-26	218	148	-32
13. Andre inntekter	1	0	-60		0	----	15	6	-59
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	0	0	0	-23	-26	12	-74	-75	1
<b>15. Resultat av ikke-teknisk regnskap</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>-88</b>	<b>48</b>	<b>27</b>	<b>-44</b>	<b>158</b>	<b>79</b>	<b>-50</b>
<b>16. Resultat før skattekostnad</b>	<b>-16</b>	<b>-16</b>	<b>1</b>	<b>370</b>	<b>465</b>	<b>26</b>	<b>498</b>	<b>775</b>	<b>56</b>
17. Skattekostnader				-98	-34	-65	-135	-191	42
<b>18. Resultat før andre resultatkomponenter</b>	<b>-16</b>	<b>-16</b>	<b>1</b>	<b>272</b>	<b>431</b>	<b>58</b>	<b>364</b>	<b>584</b>	<b>61</b>
19. Andre resultatkomponenter	-1	1	-175		0	----			
<b>20. TOTALRESULTAT</b>	<b>-17</b>	<b>-15</b>	<b>-12</b>	<b>272</b>	<b>431</b>	<b>58</b>	<b>364</b>	<b>584</b>	<b>61</b>
<b>Overføringer og disponeringer</b>									
Overføringer									
Mottatt konsernbidrag									
Overført fra annen egenkapital									
Sum overføringer									
Disponeringer									
Utbytte									
Avgitt konsernbidrag									
Overført til annen egenkapital									
Sum disponeringer									
<b>Sum overføringer og disponeringer</b>									

Noter: Se "Noter og kommentarer"

KF=Kontraktfastsatte forpliktelser

SI=Særskilt investeringsportefølje

Tabell 4

## Resultatregnskap

30.09. Alle produkter	SHB Liv			Silver Pensjonsforsikring AS			SpareBank 1		
	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring
	<i>Beløp i millioner kroner</i>								
<b>TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING</b>									
1. Premieinntekter f.e.r.									
1.1 Forfalt premier, brutto	93	106	14				3 088	3 367	9
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier							-140	-146	5
1.3 Overføring av premiereserve fra andre selskap/kasser	5	5	0	104	36	-65	364	431	18
Sum premieinntekter f.e.r.	98	111	13	104	36	-65	3 312	3 652	10
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen				348	124	-64	969	405	-58
3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	64	50	-22	26	3	-89	638	617	-3
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter				0	0	-98	59	70	19
5. Erstatninger									
5.1 Utbetalte erstatninger	-83	-106	28	-117	-129	11	-1 391	-1 472	6
5.2 Endring i erstatningsavsetninger				-29	61	-308	-88	-140	60
5.3 Overføring av premieres., tilleggsavsetn. til andre selskap/kasser	-6	-11	83	-4	-23	507	-402	-306	-24
Sum erstatninger f.e.r.	-89	-117	32	-150	-91	-39	-1 880	-1 918	2
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - KF									
6.1 Endring i premiereserve				-139	-200	44	-249	-312	25
6.2 Endring i tilleggsavsetninger				0	-1	999	23	6	-75
6.3 Endring i kursreguleringsfond				-143	177	-223	-273	87	-132
6.4 Endring i premie-, innskudds- og pensjonistenes overskuddsfond							-5	-3	-33
6.5 Endring i tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomhet							9	6	-39
6.6 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre fors.selskap/pensj.kasser				2	0	-71	0	0	-100
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - KF				-280	-25	-91	-494	-216	-56
7. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - SI	-66	-35	-47	-50	9	-119	-1 386	-1 479	7
8. Midler tilordnet forsikringskontrakter -KF				-7	-38	443	-218	-121	-45
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader	-4	-8	100	-33	-35	5	-635	-654	3
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader				-3	-3	12	-44	-33	-25
<b>11. Resultat av teknisk regnskap</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>-67</b>	<b>-45</b>	<b>-19</b>	<b>-58</b>	<b>320</b>	<b>322</b>	<b>1</b>
<b>IKKE-TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING</b>									
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		-1	----	12	2	-84	146	73	-50
13. Andre inntekter				1	2	95	9	2	-76
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen							-5	-99	999
<b>15. Resultat av ikke-teknisk regnskap</b>		<b>-1</b>	<b>----</b>	<b>13</b>	<b>4</b>	<b>-69</b>	<b>150</b>	<b>-23</b>	<b>-115</b>
<b>16. Resultat før skattekostnad</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>-100</b>	<b>-32</b>	<b>-15</b>	<b>-54</b>	<b>470</b>	<b>299</b>	<b>-36</b>
17. Skattekostnader							-95	-58	-39
<b>18. Resultat før andre resultatkomponenter</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>-100</b>	<b>-32</b>	<b>-15</b>	<b>-54</b>	<b>375</b>	<b>241</b>	<b>-36</b>
19. Andre resultatkomponenter							-3	111	-999
<b>20. TOTALRESULTAT</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>-100</b>	<b>-32</b>	<b>-15</b>	<b>-54</b>	<b>372</b>	<b>352</b>	<b>-6</b>
<b>Overføringer og disponeringer</b>									
Overføringer									
Mottatt konsernbidrag									
Overført fra annen egenkapital									
Sum overføringer									
Disponeringer									
Utbytte									
Avgitt konsernbidrag									
Overført til annen egenkapital									
Sum disponeringer									
<b>Sum overføringer og disponeringer</b>									

Noter: Se "Noter og kommentarer"

KF=Kontraktfastsatte forpliktelser

SI=Særskilt investeringsportefølje

Tabell 4

## Resultatregnskap

30.09. Alle produkter	Storebrand Livsforsikring			Totalt norske livsselskaper			Totalt alle livsselskaper		
	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring
<i>Beløp i millioner kroner</i>									
<b>TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING</b>									
1. Premieinntekter f.e.r.									
1.1 Forfalt premier, brutto	12 279	12 955	6	68 464	68 917	1	68 583	69 054	1
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier	-22	-23	6	-571	-610	7	-571	-610	7
1.3 Overføring av premiereserve fra andre selskap/kasser	759	940	24	39 331	14 102	-64	39 336	14 107	-64
Sum premieinntekter f.e.r.	13 017	13 871	7	107 224	82 409	-23	107 348	82 551	-23
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	8 170	5 019	-39	39 287	21 145	-46	39 287	21 145	-46
3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	2 189	-202	-109	7 497	554	-93	7 561	604	-92
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter	191	281	47	1 075	1 270	18	1 075	1 270	18
5. Erstatninger									
5.1 Utbetalte erstatninger	-7 995	-7 079	-12	-34 482	-35 858	4	-34 593	-35 998	4
5.2 Endring i erstatningsavsetninger	-20	-142	617	-488	-403	-17	-452	-383	-15
5.3 Overføring av premieres., tilleggsavsetn. til andre selskap/kasser	-11 338	-4 448	-61	-39 231	-20 927	-47	-39 237	-20 938	-47
Sum erstatninger f.e.r.	-19 352	-11 668	-40	-74 201	-57 188	-23	-74 282	-57 319	-23
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - KF									
6.1 Endring i premiereserve	5 728	3 128	-45	-35 510	-16 936	-52			
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	143	251	75	897	621	-31			
6.3 Endring i kursreguleringsfond	11	1 463	999	-9 023	3 843	-143			
6.4 Endring i premie-, innskudds- og pensjonistenes overskuddsfond	-1	-4	300	-267	-226	-15			
6.5 Endring i tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomhet	-78	-76	-2	-256	-223	-13			
6.6 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre fors.selskap/pensj.kasser	4	-55	-999	33	-45	-239			
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - KF	5 807	4 706	-19	-44 127	-12 966	-71			
7. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - SI	-4 477	-8 235	84	-19 815	-20 307	3			
8. Midler tilordnet forsikringskontrakter -KF	-3 552	-1 949	-45	-8 523	-5 539	-35			
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader	-1 035	-1 059	2	-4 400	-4 515	3			
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader	-202	-309	53	-1 019	-1 043	2			
<b>11. Resultat av teknisk regnskap</b>	<b>757</b>	<b>455</b>	<b>-40</b>	<b>2 999</b>	<b>3 818</b>	<b>27</b>			
<b>IKKE-TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING</b>									
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	432	1 179	173	2 644	2 759	4			
13. Andre inntekter	19	23	21	112	120	8			
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	-312	-265	-15	-656	-828	26			
<b>15. Resultat av ikke-teknisk regnskap</b>	<b>139</b>	<b>937</b>	<b>573</b>	<b>2 099</b>	<b>2 051</b>	<b>-2</b>			
<b>16. Resultat før skattekostnad</b>	<b>896</b>	<b>1 392</b>	<b>55</b>	<b>5 099</b>	<b>5 870</b>	<b>15</b>			
17. Skattekostnader	-335	-235	-30	-803	-694	-14			
<b>18. Resultat før andre resultatkomponenter</b>	<b>561</b>	<b>1 157</b>	<b>106</b>	<b>4 296</b>	<b>5 176</b>	<b>21</b>			
19. Andre resultatkomponenter	-5	13	-382	-227	274	-221			
<b>20. TOTALRESULTAT</b>	<b>556</b>	<b>1 170</b>	<b>110</b>	<b>4 069</b>	<b>5 450</b>	<b>34</b>			
<b>Overføringer og disponeringer</b>									
Overføringer									
Mottatt konsernbidrag									
Overført fra annen egenkapital									
Sum overføringer									
Disponeringer									
Utbytte									
Avgitt konsernbidrag									
Overført til annen egenkapital									
Sum disponeringer									
<b>Sum overføringer og disponeringer</b>									

Noter: Se "Noter og kommentarer"

KF=Kontraktfastsatte forpliktelse

SI=Særskilt investeringsportefølje



**Tabell 6**
**Balanse**

30.09. Alle produkter	Danica			DNB			Frende		
	Pensjonsforsikring			Livsforsikring			Livsforsikring		
	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring
<i>Beløp i millioner kroner</i>									
<b>EIENDELER</b>									
<b>EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN</b>									
<b>2. Investeringer i selskapsporteføljen</b>									
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer									
2.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak				1 215	58	-95			
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				1 601	2 086	30	14	13	-10
2.3.1 Investeringer som holdes til forfall				1 601	2 086	30	14	13	-10
- Obligasjoner				1 601	2 086	30	14	13	-10
2.3.2 Utlån og fordringer									
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	151	151	0	18 473	24 814	34	78	81	3
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	2	2	30	839	929	11	15	18	15
2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	149	149	0	17 676	23 927	35	62	61	-1
2.4.3 Utlån og fordringer				19	11	-44			
2.4.4 Finansielle derivater				12	60	403			
2.4.5 Andre finansielle eiendeler				-73	-112	53	1	2	190
2.5 Gjenforsikringsdepoter									
Sum investeringer i selskapsporteføljen	151	151	0	21 290	26 958	27	93	94	1
Annet - postene 1, 4, 5 og 6 (post 3 er opphevet)	117	113	-3	1 390	1 572	13	207	205	-1
Sum eiendeler i selskapsporteføljen	268	264	-1	22 679	28 529	26	299	299	0
<b>EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE</b>									
<b>7. Investeringer i kollektivporteføljen</b>									
7.1 Bygninger og andre faste eiendommer				16	15	-3			
7.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak				34 964	36 241	4			
7.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				86 674	86 653	0	76	91	19
7.3.1 Investeringer som holdes til forfall				86 674	85 312	-2	76	91	19
- Obligasjoner				86 674	85 312	-2	76	91	19
7.3.2 Utlån og fordringer					1 341	----			
7.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	803	884	10	103 100	89 666	-13	414	565	37
7.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	25	19	-23	12 940	9 988	-23	82	124	52
7.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	774	826	7	77 483	72 648	-6	329	430	31
7.4.3 Utlån og fordringer				4 593	6 173	34			
7.4.4 Finansielle derivater	1	1	-57	709	452	-36			
7.4.5 Andre finansielle eiendeler	3	39	999	7 375	405	-95	3	11	283
Sum investeringer i kollektivporteføljen	803	884	10	224 753	212 576	-5	490	656	34
7a. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelse i kollektivporteføljen <sup>28)</sup>	110	117	6				58	81	39
<b>8. Investeringer i investeringsvalgporteføljen</b>									
8.1 Bygninger og andre faste eiendommer									
8.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak									
8.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost									
8.3.1 Investeringer som holdes til forfall									
- Obligasjoner									
8.3.2 Utlån og fordringer									
8.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	9 962	11 448	15	40 780	46 344	14	1 803	2 168	20
8.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	5 670	6 546	16	20 821	23 561	13	1 100	1 338	22
8.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	4 207	4 863	16	18 412	21 146	15			
8.4.3 Utlån og fordringer				1 546	1 636	6			
8.4.4 Finansielle derivater									
8.4.5 Andre finansielle eiendeler	85	38	-55				703	830	18
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen	9 962	11 448	15	40 780	46 344	14	1 803	2 168	20
8a. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelse i investeringsvalgporteføljen <sup>28)</sup>									
Sum eiendeler i kundeporteføljene	10 875	12 448	15	265 533	258 919	-3	2 352	2 905	24
<b>SUM EIENDELER</b>	<b>11 143</b>	<b>12 713</b>	<b>14</b>	<b>288 212</b>	<b>287 449</b>	<b>0</b>	<b>2 651</b>	<b>3 204</b>	<b>21</b>

<b>EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER</b>									
9. Innskutt egenkapital	141	141	0	5 966	7 766	30	175	175	0
10. Opplyst egenkapital	154	155	1	13 001	13 180	1	41	54	31
10.1 Risikoutjevningfond	8	3	-56	1 032	1 166	13			
11. Ansvarlig lånekapital mv.				1 360	5 500	305			
12. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - KF									
12.1 Premiereserve	22	33	50	205 201	193 086	-6	232	310	34
12.2 Tilleggsavsetninger	10	14	41	4 341	5 137	18		1	----
12.3 Kursreguleringsfond	19	11	-44	2 167	2 393	10			
12.4 Erstatningsavsetning	683	756	11	2 687	2 688	0	309	402	30
12.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	17	17	-2	2 764	1 762	-36			
12.6 Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	51	53	4	463	441	-5	19	22	21
Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene									
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - KF	803	884	10	217 625	205 507	-6	559	736	32
13. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - SI									
13.1 Premiereserve	9 880	11 357	15	40 200	45 737	14	1 803	2 168	20
13.2 Supplerende avsetninger				30	7	-76			
13.3 Tilleggsavsetninger									
13.4 Erstatningsavsetning									
13.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	81	90	11	549	599	9			
Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene									
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - SI	9 962	11 448	15	40 780	46 344	14	1 803	2 168	20
14. Avsetninger for forpliktelser	39	31	-20	1 113	973	-13			
15. Premiedepot fra gjenforsikringselskaper									
16. Forpliktelser	30	39	30	8 102	7 907	-2	41	47	13
17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	15	15	3	267	272	2	31	24	-22
<b>SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER</b>	<b>11 143</b>	<b>12 713</b>	<b>14</b>	<b>288 212</b>	<b>287 449</b>	<b>0</b>	<b>2 651</b>	<b>3 204</b>	<b>21</b>

Noter: Se "Noter og kommentarer"

KF=Kontraktfastsatte forpliktelser

SI=Særskilt investeringsportefølje

**Tabell 6**
**Balanse**

30.09. Alle produkter	Gjensidige Pensjon			Handelsbanken Liv			KLP		
	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring
<i>Beløp i millioner kroner</i>									
<b>EIENDELER</b>									
<b>EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN</b>									
<b>2. Investeringer i selskapsporteføljen</b>									
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer							889	883	-1
2.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak							4 164	4 623	11
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost							9 251	16 123	74
2.3.1 Investeringer som holdes til forfall							3 684	10 026	172
- Obligasjoner							3 684	10 026	172
2.3.2 Utlån og fordringer							5 567	6 096	10
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	282	378	34				8 098	9 254	14
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	7	6	-18				339	376	11
2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	275	278	1				6 526	6 954	7
2.4.3 Utlån og fordringer							1 060	1 262	19
2.4.4 Finansielle derivater							113	575	411
2.4.5 Andre finansielle eiendeler		94	----				61	86	42
2.5 Gjenforsikringsdepoter									
Sum investeringer i selskapsporteføljen	282	378	34				22 402	30 882	38
Annet - postene 1, 4, 5 og 6 (post 3 er opphevet)	328	231	-30	174	153	-12	15 107	8 148	-46
Sum eiendeler i selskapsporteføljen	609	609	0	174	153	-12	37 509	39 030	4
<b>EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE</b>									
<b>7. Investeringer i kollektivporteføljen</b>									
7.1 Bygninger og andre faste eiendommer									
7.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak							39 309	50 256	28
7.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	3 131	3 098	-1				140 008	161 124	15
7.3.1 Investeringer som holdes til forfall	102	64	-38				25 026	27 782	11
- Obligasjoner	102	64	-38				25 026	27 782	11
7.3.2 Utlån og fordringer	3 028	3 034	0				114 982	133 342	16
7.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	970	1 637	69				184 683	194 171	5
7.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)							71 325	77 323	8
7.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	829	1 487	80				102 300	104 016	2
7.4.3 Utlån og fordringer	6	8	37				7 402	10 970	48
7.4.4 Finansielle derivater							869	583	-33
7.4.5 Andre finansielle eiendeler	135	142	5				2 787	1 279	-54
Sum investeringer i kollektivporteføljen	4 100	4 734	16				363 999	405 551	11
7a. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelse i kollektivporteføljen <sup>28)</sup>									
<b>8. Investeringer i investeringsvalgporteføljen</b>									
8.1 Bygninger og andre faste eiendommer									
8.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak							209	247	18
8.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost							648	674	4
8.3.1 Investeringer som holdes til forfall							150	163	9
- Obligasjoner									
8.3.2 Utlån og fordringer							497	511	3
8.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	12 037	14 344	19				1 033	1 099	6
8.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	10 805	12 937	20				382	433	13
8.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	1 163	1 374	18				588	623	6
8.4.3 Utlån og fordringer	45	27	-40				46	41	-10
8.4.4 Finansielle derivater							3	2	-41
8.4.5 Andre finansielle eiendeler	23	6	-74				13	0	-100
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen	12 037	14 344	19				1 890	2 020	7
8a. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelse i investeringsvalgporteføljen <sup>28)</sup>									
Sum eiendeler i kundeporteføljene	16 137	19 078	18				365 889	407 571	11
<b>SUM EIENDELER</b>	<b>16 747</b>	<b>19 687</b>	<b>18</b>	<b>174</b>	<b>153</b>	<b>-12</b>	<b>403 398</b>	<b>446 600</b>	<b>11</b>

<b>EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER</b>									
9. Innskutt egenkapital	120	120	0	5	5	0	8 964	10 404	16
10. Oppjent egenkapital	410	436	6	24	40	67	8 746	9 752	12
10.1 Risikoutjevningfond	3	5	86				170	528	211
11. Ansvarlig lånekapital mv.							4 107	10 855	164
12. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - KF									
12.1 Premiereserve	3 406	3 761	10				323 781	355 562	10
12.2 Tilleggsavsetninger	71	106	50				13 265	17 109	29
12.3 Kursreguleringsfond	1	0	-100				18 297	17 450	-5
12.4 Erstatningsavsetning	552	798	45	123	86	-30	314	165	-48
12.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond		1	----				8 385	10 735	28
12.6 Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten									
Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene	33	61	85				1 897	2 307	22
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - KF	4 062	4 726	16	123	86	-30	365 939	403 328	10
13. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - SI									
13.1 Premiereserve	11 788	14 053	19				1 620	1 707	5
13.2 Supplerende avsetninger									
13.3 Tilleggsavsetninger							83	91	10
13.4 Erstatningsavsetning									
13.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	249	291	17				125	221	77
Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene							47	-3	-107
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - SI	12 037	14 344	19				1 875	2 015	8
14. Avsetninger for forpliktelser	22	13	-40	2	5	150	442	607	37
15. Premiedepot fra gjenforsikringselskaper									
16. Forpliktelser	88	38	-56	19	16	-16	13 276	9 581	-28
17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	8	10	27	1	1	0	49	58	17
<b>SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER</b>	<b>16 747</b>	<b>19 687</b>	<b>18</b>	<b>174</b>	<b>153</b>	<b>-12</b>	<b>403 398</b>	<b>446 600</b>	<b>11</b>

Noter: Se "Noter og kommentarer"

KF=Kontraktfastsatte forpliktelser

SI=Særskilt investeringsportefølje

Tabell 6

## Balanse

30.09.	KLP			Nordea Liv			Oslo		
Alle produkter	Bedriftspensjon AS			Nordea Liv			Pensjonsforsikring		
Beløp i millioner kroner	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring
<b>EIENDELER</b>									
<b>EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN</b>									
<b>2. Investeringer i selskapsporteføljen</b>									
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer									
2.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak							534	817	53
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost							3 750	3 867	3
2.3.1 Investeringer som holdes til forfall							758	430	-43
- Obligasjoner									
2.3.2 Utlån og fordringer							2 992	3 437	15
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	102	103	1	4 613	7 422	61	2 463	1 924	-22
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	101	102	1	68	8	-89	210	461	119
2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning				4 544	7 412	63	2 256	1 486	-34
2.4.3 Utlån og fordringer	1	1	-9	1	2	140			
2.4.4 Finansielle derivater							-3	-23	629
2.4.5 Andre finansielle eiendeler									
2.5 Gjenforsikringsdepoter									
Sum investeringer i selskapsporteføljen	102	103	1	4 613	7 422	61	6 747	6 608	-2
Annet - postene 1, 4, 5 og 6 (post 3 er opphevet)	23	32	39	514	386	-25	1 100	1 087	-1
Sum eiendeler i selskapsporteføljen	125	136	8	5 127	7 807	52	7 847	7 695	-2
<b>EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE</b>									
<b>7. Investeringer i kollektivporteføljen</b>									
7.1 Bygninger og andre faste eiendommer							103	112	9
7.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	125	165	32	7 571	7 528	-1	7 746	10 872	40
7.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	601	664	11	16 735	19 253	15	18 073	19 496	8
7.3.1 Investeringer som holdes til forfall	136	155	14	3 160	2 654	-16	4 562	4 087	-10
- Obligasjoner				3 160	2 654	-16			
7.3.2 Utlån og fordringer	465	509	9	13 575	16 599	22	13 511	15 409	14
7.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	553	574	4	22 749	21 449	-6	38 254	38 666	1
7.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	132	134	1	5 088	4 903	-4	18 122	21 086	16
7.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	404	424	5	17 210	16 057	-7	18 453	17 627	-5
7.4.3 Utlån og fordringer	17	16	-4				52	240	359
7.4.4 Finansielle derivater							-17	-1 244	999
7.4.5 Andre finansielle eiendeler				451	489	8	1 644	957	-42
Sum investeringer i kollektivporteføljen	1 279	1 402	10	47 055	48 230	3	64 176	69 146	8
7a. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelse i kollektivporteføljen <sup>28)</sup>				66	79	20			
<b>8. Investeringer i investeringsvalgporteføljen</b>									
8.1 Bygninger og andre faste eiendommer									
8.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak									
8.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost									
8.3.1 Investeringer som holdes til forfall									
- Obligasjoner									
8.3.2 Utlån og fordringer									
8.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	775	1 081	40	29 220	36 261	24			
8.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	771	1 077	40	28 629	36 041	26			
8.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning									
8.4.3 Utlån og fordringer	4	4	23						
8.4.4 Finansielle derivater									
8.4.5 Andre finansielle eiendeler				591	219	-63			
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen	775	1 081	40	29 220	36 261	24			
8a. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelse i investeringsvalgporteføljen <sup>28)</sup>									
Sum eiendeler i kundeporteføljene	2 054	2 483	21	76 341	84 570	11	64 176	69 146	8
<b>SUM EIENDELER</b>	<b>2 179</b>	<b>2 619</b>	<b>20</b>	<b>81 468</b>	<b>92 377</b>	<b>13</b>	<b>72 023</b>	<b>76 841</b>	<b>7</b>

<b>EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER</b>									
9. Innskutt egenkapital	245	270	10	1 127	1 127	0	1 430	1 430	0
10. Oppjønt egenkapital	-134	-156	17	3 531	4 112	17	3 864	4 336	12
10.1 Risikoutjevningfond				166	186	12			
11. Ansvarlig lånekapital mv.				830	2 830	241	1 240	1 240	0
12. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - KF									
12.1 Premiereserve	1 154	1 275	11	42 257	43 750	4	54 483	55 078	1
12.2 Tilleggsavsetninger	30	30	-1	907	1 093	21	1 612	2 007	25
12.3 Kursreguleringsfond	46	49	5	1 410	898	-36	6 273	8 292	32
12.4 Erstatningsavsetning	22	30	37	442	470	6		720	---
12.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	13	14	10	788	733	-7	647	1 541	138
12.6 Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten				45	46	2	698	682	-2
Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene	15	13	-17				953	499	-48
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - KF	1 280	1 410	10	45 849	46 990	3	64 665	68 819	6
13. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - SI									
13.1 Premiereserve	768	1 072	40	29 214	36 241	24			
13.2 Supplerende avsetninger				6	16	167			
13.3 Tilleggsavsetninger					4				
13.4 Erstatningsavsetning									
13.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	7	9	32						
Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene									
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - SI	775	1 081	40	29 220	36 261	24			
14. Avsetninger for forpliktelser	5	5	2	343	427	25	299	701	135
15. Premiedepot fra gjenforsikringselskaper									
16. Forpliktelser	4	5	13	504	550	9	501	201	-60
17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	3	4	35	64	80	26	23	114	396
<b>SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER</b>	<b>2 179</b>	<b>2 619</b>	<b>20</b>	<b>81 468</b>	<b>92 377</b>	<b>13</b>	<b>72 023</b>	<b>76 841</b>	<b>7</b>

Noter: Se "Noter og kommentarer"

KF=Kontraktfastsatte forpliktelser

SI=Særskilt investeringsportefølje

Tabell 6

## Balanse

30.09. Alle produkter	SHB Liv			Silver Pensjonsforsikring AS			SpareBank 1		
	2014	2015	% - endring	2014	2015	% - endring	2014	2015	% - endring
<b>EIENDELER</b>									
<b>EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN</b>									
<b>2. Investeringer i selskapsporteføljen</b>									
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer							0	0	7
2.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak							691	744	8
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost							630	873	39
2.3.1 Investeringer som holdes til forfall							273	240	-12
- Obligasjoner							267	234	-12
2.3.2 Utlån og fordringer							357	633	77
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi				410	419	2	2 685	2 700	1
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)				116	123	6	1	1	2
2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning				293	295	1	2 485	2 600	5
2.4.3 Utlån og fordringer				0	1	135			
2.4.4 Finansielle derivater									
2.4.5 Andre finansielle eiendeler							198	99	-50
2.5 Gjenforsikringsdepoter				2	3	32			
Sum investeringer i selskapsporteføljen				412	422	2	4 006	4 317	8
Annet - postene 1, 4, 5 og 6 (post 3 er opphevet)	21	19	-10	19	14	-26	531	466	-12
Sum eiendeler i selskapsporteføljen	21	19	-10	431	436	1	4 537	4 783	5
<b>EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE</b>									
<b>7. Investeringer i kollektivporteføljen</b>									
7.1 Bygninger og andre faste eiendommer							1	1	-1
7.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak							3 492	3 467	-1
7.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				2 334	2 075	-11	5 448	6 406	18
7.3.1 Investeringer som holdes til forfall							2 802	2 239	-20
- Obligasjoner							2 089	1 291	-38
7.3.2 Utlån og fordringer				2 334	2 075	-11	2 646	4 168	58
7.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi				5 976	6 328	6	10 093	9 758	-3
7.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)				1 707	1 950	14	2 344	2 536	8
7.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning				4 140	4 263	3	7 747	7 139	-8
7.4.3 Utlån og fordringer				10	11	15			
7.4.4 Finansielle derivater							0	0	-100
7.4.5 Andre finansielle eiendeler				119	103	-14	2	83	999
Sum investeringer i kollektivporteføljen				8 310	8 403	1	19 034	19 632	3
7a. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelse i kollektivporteføljen <sup>28)</sup>				24	27	13	287	349	21
<b>8. Investeringer i investeringsvalgporteføljen</b>									
8.1 Bygninger og andre faste eiendommer									
8.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak									
8.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost									
8.3.1 Investeringer som holdes til forfall									
- Obligasjoner									
8.3.2 Utlån og fordringer									
8.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	1 370	1 491	9	543	582	7	11 914	14 504	22
8.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	1 370	1 491	9	237	259	9	6 370	7 882	24
8.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning				293	288	-2	5 513	6 602	20
8.4.3 Utlån og fordringer				0	0	92			
8.4.4 Finansielle derivater									
8.4.5 Andre finansielle eiendeler				13	34	171	32	20	-37
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen	1 370	1 491	9	543	582	7	11 914	14 504	22
8a. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelse i investeringsvalgporteføljen <sup>28)</sup>				1	1	17			
Sum eiendeler i kundeporteføljene	1 370	1 491	9	8 877	9 012	2	31 235	34 485	10
<b>SUM EIENDELER</b>	<b>1 391</b>	<b>1 510</b>	<b>9</b>	<b>9 309</b>	<b>9 448</b>	<b>2</b>	<b>35 772</b>	<b>39 268</b>	<b>10</b>

<b>EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER</b>									
9. Innskutt egenkapital	49	49	0	433	431	-1	2 073	2 073	0
10. Oppjent egenkapital	-31	-31	0	-32	-15	-54	1 172	1 396	19
10.1 Risikoutjevningfond							46	55	21
11. Ansvarlig lånekapital mv.							200	200	0
12. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - KF									
12.1 Premiereserve				7 506	7 831	4	14 508	14 768	2
12.2 Tilleggsavsetninger				107	114	7	412	625	52
12.3 Kursreguleringsfond				483	303	-37	1 257	1 430	14
12.4 Erstatningsavsetning				245	201	-18	2 130	2 339	10
12.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond							372	366	-2
12.6 Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten							55	54	-2
Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene							201	118	
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - KF				8 340	8 449	1	18 934	19 699	4
13. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - SI									
13.1 Premiereserve	1 370	1 491	9	542	550	1	11 637	14 185	22
13.2 Supplerende avsetninger									
13.3 Tilleggsavsetninger									
13.4 Erstatningsavsetning							155	186	20
13.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond							277	318	15
Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene									
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - SI	1 370	1 491	9	542	550	1	12 069	14 690	22
14. Avsetninger for forpliktelser				11	15	37	472	629	33
15. Premiedepot fra gjenforsikringselskaper				2	3	32	183	221	21
16. Forpliktelser	3	1	-67	6	10	72	515	235	-54
17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter				5	5	2	153	126	-18
<b>SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER</b>	<b>1 391</b>	<b>1 510</b>	<b>9</b>	<b>9 309</b>	<b>9 448</b>	<b>2</b>	<b>35 772</b>	<b>39 268</b>	<b>10</b>

Noter: Se "Noter og kommentarer"

KF=Kontraktfastsatte forpliktelser

SI=Særskilt investeringsportefølje



**Tabell 6**
**Balanse**

30.09.	Storebrand			Totalt			Totalt		
	Livsforsikring			norske livselskaper			alle livselskaper		
Alle produkter	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring
<i>Beløp i millioner kroner</i>									
<b>EIENDELER</b>									
<b>EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN</b>									
<b>2. Investeringer i selskapsporteføljen</b>									
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer				889	883	-1	889	883	-1
2.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	16 349	17 174	5	22 953	23 416	2	22 953	23 416	2
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	1 882	1 802	-4	17 128	24 763	45	17 128	24 763	45
2.3.1 Investeringer som holdes til forfall				6 330	12 795	102	6 330	12 795	102
- Obligasjoner				5 567	12 360	122	5 567	12 360	122
2.3.2 Utlån og fordringer	1 882	1 802	-4	10 798	11 967	11	10 798	11 967	11
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	9 570	11 057	16	46 925	58 303	24	46 925	58 303	24
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	61	61	0	1 760	2 087	19	1 760	2 087	19
2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	8 792	9 761	11	43 059	52 922	23	43 059	52 922	23
2.4.3 Utlån og fordringer				1 082	1 277	18	1 082	1 277	18
2.4.4 Finansielle derivater	520	1 042	100	642	1 654	158	642	1 654	158
2.4.5 Andre finansielle eiendeler	196	194	-1	382	361	-5	382	361	-5
2.5 Gjensikringsdepoter				2	3	32	2	3	32
Sum investeringer i selskapsporteføljen	27 801	30 033	8	87 897	107 367	22	87 897	107 367	22
Annet - postene 1, 4, 5 og 6 (post 3 er opphevet)	2 271	2 815	24	21 608	15 069	-30	21 803	15 241	-30
Sum eiendeler i selskapsporteføljen	30 072	32 848	9	109 505	122 436	12	109 700	122 608	12
<b>EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE</b>									
<b>7. Investeringer i kollektivporteføljen</b>									
7.1 Bygninger og andre faste eiendommer				120	128	7	120	128	7
7.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	20 392	20 764	2	113 598	129 293	14	113 598	129 293	14
7.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	85 119	88 228	4	358 198	387 087	8	358 198	387 087	8
7.3.1 Investeringer som holdes til forfall	15 140	15 730	4	137 677	138 113	0	137 677	138 113	0
- Obligasjoner	15 140	15 731	4	132 266	132 924	1	132 266	132 924	1
7.3.2 Utlån og fordringer	69 979	72 499	4	220 521	248 975	13	220 521	248 975	13
7.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	76 491	71 064	-7	444 086	434 762	-2	444 086	434 762	-2
7.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	20 643	11 939	-42	132 408	130 003	-2	132 408	130 003	-2
7.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	53 368	57 253	7	283 038	282 169	0	283 038	282 169	0
7.4.3 Utlån og fordringer				12 079	17 419	44	12 079	17 419	44
7.4.4 Finansielle derivater	337	225	-33	1 900	16	-99	1 900	16	-99
7.4.5 Andre finansielle eiendeler	2 143	1 648	-23	14 662	5 154	-65	14 662	5 154	-65
Sum investeringer i kollektivporteføljen	182 002	180 056	-1	916 002	951 270	4	916 002	951 270	4
7a. Gjensikringsandel av forsikringsforpliktelse i kollektivporteføljen <sup>28)</sup>				546	653	20	546	653	20
<b>8. Investeringer i investeringsvalgporteføljen</b>									
8.1 Bygninger og andre faste eiendommer				0	0	----	0	0	----
8.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	1 049	2 246	114	1 259	2 493	98	1 259	2 493	98
8.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				648	674	4	648	674	4
8.3.1 Investeringer som holdes til forfall				150	163	9	150	163	9
- Obligasjoner				0	0	----	0	0	----
8.3.2 Utlån og fordringer				497	511	3	497	511	3
8.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	37 322	48 230	29	145 388	176 059	21	146 758	177 550	21
8.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	21 357	28 860	35	96 143	118 935	24	97 513	120 426	24
8.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	15 761	19 188	22	45 937	54 084	18	45 937	54 084	18
8.4.3 Utlån og fordringer				1 641	1 709	4	1 641	1 709	4
8.4.4 Finansielle derivater	85	25	-71	88	27	-70	88	27	-70
8.4.5 Andre finansielle eiendeler	119	157	32	1 579	1 304	-17	1 579	1 304	-17
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen	38 371	50 476	32	147 294	179 226	22	148 664	180 717	22
8a. Gjensikringsandel av forsikringsforpliktelse i investeringsvalgporteføljen <sup>28)</sup>				1	1	17	1	1	17
Sum eiendeler i kundeporteføljene	220 373	230 532	5	1 063 843	1 131 150	6	1 065 213	1 132 641	6
<b>SUM EIENDELER</b>	<b>250 445</b>	<b>263 380</b>	<b>5</b>	<b>1 173 347</b>	<b>1 253 586</b>	<b>7</b>	<b>1 174 912</b>	<b>1 255 249</b>	<b>7</b>

<b>EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER</b>									
9. Innskutt egenkapital	13 251	13 251	0	33 925	37 188	10	33 979	37 242	10
10. Opptjent egenkapital	7 401	8 930	21	38 155	42 181	11	38 148	42 190	11
10.1 Risikoutjevningfond	887	512	-42	2 311	2 455	6	2 311	2 455	6
11. Ansvarlig lånekapital mv.	6 231	6 667	7	13 968	27 292	95	13 968	27 292	95
12. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - KF									
12.1 Premiereserve	164 501	162 685	-1	817 048	838 139	3	817 048	838 139	3
12.2 Tilleggsavsetninger	4 297	4 524	5	25 052	30 760	23	25 052	30 760	23
12.3 Kursreguleringsfond	3 812	4 352	14	33 766	35 178	4	33 766	35 178	4
12.4 Erstatningsavsetning	783	1 037	33	8 167	9 604	18	8 290	9 690	17
12.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	3 182	2 472	-22	16 168	17 640	9	16 168	17 640	9
12.6 Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	850	862	1	2 181	2 160	-1	2 181	2 160	-1
Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene	3 552	1 949	-45	6 651	4 946	-26	6 651	4 946	-26
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - KF	180 977	177 880	-2	909 034	938 427	3	909 157	938 513	3
13. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - SI									
13.1 Premiereserve	38 575	50 070	30	146 028	177 141	21	147 398	178 632	21
13.2 Supplerende avsetninger				36	23	-36	36	23	-36
13.3 Tilleggsavsetninger				83	95	15	83	95	15
13.4 Erstatningsavsetning	1	1	0	156	187	20	156	187	20
13.5 Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond				1 289	1 529	19	1 289	1 529	19
Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene				47	-3	-107	47	-3	-107
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - SI	38 576	50 071	30	147 639	178 971	21	149 009	180 462	21
14. Avsetninger for forpliktelser	1 991	1 913	-4	4 738	5 315	12	4 740	5 320	12
15. Premiedepot fra gjenforsikringselskaper				185	224	21	185	224	21
16. Forpliktelser	1 845	4 523	145	24 913	23 136	-7	24 935	23 153	-7
17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	173	146	-16	791	854	8	792	855	8
<b>SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER</b>	<b>250 445</b>	<b>263 380</b>	<b>5</b>	<b>1 173 347</b>	<b>1 253 586</b>	<b>7</b>	<b>1 174 912</b>	<b>1 255 249</b>	<b>7</b>

Noter: Se "Noter og kommentarer"

KF=Kontraktfastsatte forpliktelser

SI=Særskilt investeringsportefølje

**Tabell 8****Diverse nøkkeltall**

30.09.	Danica			DNB			Frende		
	Pensjonsforsikring			Livsforsikring			Livsforsikring		
	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring
<i>Beløp i millioner kroner</i>									
Kapitaldekning <sup>13)</sup> (%)	13,28	11,84		19,17	25,90		17,83	15,28	
Avkastningstall (%)									
Kapitalavkastning I hittil i år <sup>14)</sup>	3,91	1,67		4,39	2,72				
Kapitalavkastning II hittil i år <sup>15)</sup>	4,83	-0,52		4,09	2,41				
Soliditetskapital <sup>17)</sup> (%)	117,90	76,14	-35	19,21	23,03	20	38,70	31,10	-20
Kursreguleringsfond <sup>18)</sup>	19	11	-44	2 167	2 393	10			
Mer/mindre-verdier <sup>20)</sup>				14	259	999			

Noter: Se "Noter og kommentarer"

**Tabell 8**

**Diverse nøkkeltall**

30.09.									
	Gjensidige Pensjon			KLP			KLP Bedriftspensjon AS		
	2014	2015	%-endring	2014	2015	%-endring	2014	2015	%-endring
<i>Beløp i millioner kroner</i>									
Kapitaldekning <sup>13)</sup> (%)	10,48	9,42		9,59	11,44		14,20	12,70	
Avkastningstall (%)									
Kapitalavkastning I hittil i år <sup>14)</sup>	3,17	3,13		2,57	2,60		3,50	3,40	
Kapitalavkastning II hittil i år <sup>15)</sup>	3,37	3,30		4,88	1,95		4,30	2,80	
Soliditetskapital <sup>17)</sup> (%)	22,21	20,74	-7	19,59	21,75	11	20,10	19,20	-5
Kursreguleringsfond <sup>18)</sup>	1	0	-100	18 297	17 450	-5	46	49	7
Mer/mindre-verdier <sup>20)</sup>				613	1 499	145	51	62	22

Noter: Se "Noter og kommentarer"

**Tabell 8****Diverse nøkkeltall**

30.09.									
	Nordea Liv			Oslo Pensjonsforsikring			Silver Pensjonsforsikring AS		
	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring
<i>Beløp i millioner kroner</i>									
Kapitaldekning <sup>13)</sup> (%)	15,30	20,20		15,30	13,60		10,50	10,18	
Avkastningstall (%)									
Kapitalavkastning I hittil i år <sup>14)</sup>	3,10	2,60		3,79	1,95		4,20	1,39	
Kapitalavkastning II hittil i år <sup>15)</sup>	3,80	2,30		5,12	2,69		2,50	3,21	
Soliditetskapital <sup>17)</sup> (%)	23,50	27,40	17	28,80	33,50	16			
Kursreguleringsfond <sup>18)</sup>	1 410	898	-36	6 273	8 292	32	483	303	-37
Mer/mindre-verdier <sup>20)</sup>	1 958	2 097	7	1 445	1 405	-3			

Noter: Se "Noter og kommentarer"

**Tabell 8**

**Diverse nøkkeltall**

30.09.				Storebrand			Totalt		
	SpareBank 1			Livsforsikring			norske livselskaper		
	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring	2014	2015	%- endring
<i>Beløp i millioner kroner</i>									
Kapitaldekning <sup>13)</sup> (%)	19,55	20,40		23,83	26,68				
Avkastningstall (%)									
Kapitalavkastning I hittil i år <sup>14)</sup>	3,82	2,53		4,65	3,79				
Kapitalavkastning II hittil i år <sup>15)</sup>	5,36	2,08		4,55	2,83				
Soliditetskapital <sup>17)</sup> (%)	30,84	31,74	3	24,80	25,10	1			
Kursreguleringsfond <sup>18)</sup>	1 257	1 430	14	3 812	4 352	14	33 765	35 178	4
Mer/mindre-verdier <sup>20)</sup>	524	474	-10	4 665	11 122	138	9 271	16 918	83

Noter: Se "Noter og kommentarer"

## 4. NOTER OG KOMMENTARER

### Selskaper som inngår i statistikken

Statistikken viser tall for medlemselskaper i Finans Norge som selger livprodukter.

#### Produkter uten investeringsvalg:

ACE European Group (utenlandsk skadeselskap, filial)  
Danica Pensjonsforsikring  
DNB Livsforsikring ASA  
Eika Forsikring AS (skadeselskap - tidligere Terra)  
Frende Livsforsikring  
Frende Skadeforsikring (skadeselskap)  
Gjensidige Forsikring (skadeselskap)  
Gjensidige Pensjonsforsikring  
Handelsbanken Liv (utenlandsk, filial)  
If Skadeforsikring NUF (skadeselskap)  
KLP  
KLP Bedriftspensjon AS  
KLP Skadeforsikring AS  
Landbruksforsikring (skadeselskap)  
Livsforsikringselskapet Nordea Liv Norge  
NEMI Forsikring (skadeselskap)  
Oslo Pensjonsforsikring  
Silver Pensjonsforsikring AS  
SpareBank 1  
Storebrand Livsforsikring  
Telenor Forsikring (skadeselskap)  
Tryg Forsikring (skadeselskap)

#### Produkter med investeringsvalg:

Danica Pensjonsforsikring  
DNB Livsforsikring ASA  
Frende Livsforsikring  
Gjensidige Pensjonsforsikring  
KLP  
KLP Bedriftspensjon AS  
Livsforsikringselskapet Nordea Liv Norge  
SHB Liv (utenlandsk, filial)  
Silver Pensjonsforsikring AS  
SpareBank 1  
Storebrand Livsforsikring

#### Utenlandske filialer:

Disse har ikke samme krav til regnskapsføring som norske livselskaper, og rapporterer derfor kun utvalgte poster.

I figurer og tabeller har enkelte selskap "forkortede" navn.

### Noter til tabellene

- 1) Brutto forfalt premie tilsvarende post 1.1 i resultatregnskapet, jf. forskrift til årsregnskap for forsikringselskaper.
- 2) Brutto risikopremie rapporteres for produkter både med og uten sparing. Risikopremie for tilknyttede deknninger, som kritisk sykdom, ulykke m.m. skal ikke tas med. For Brutto risikopremie for individuell uførepensjon, se note 29).
- 3) Gruppeliv bedrift tilsvarende tjenestegruppeliv.
- 4) Gruppeliv privat består av foreningsgruppeliv, gjeldsgruppeliv og annet.
- 5) Engangsbetalt alderspensjon er innskuddsbasert pensjon med dødelighetsarv.

- 6) Innskuddspensjon er innskuddsbasert pensjon uten dødelighetsarv.
- 7) LOF/LOI betyr lov om foretakspensjon og lov om innskuddspensjon.
- 8) Nytegnede premie oppgis brutto, inkl. omkostninger. Tall som rapporteres må være faktisk regnskapsførte (på tilsvarende måte som brutto forfalt premie). Nytegnede premie er registrert totalpremie på årsbasis (eventuelt registrert engangsinnbetaling og/eller avtalt årlig innbetaling for konto-, fonds- eller kapitaliseringsprodukter) og gjelder:
  - helt nye forsikringskontrakter i selskapet (ikke tilflytting)
  - endringer i registrert totalpremie på årsbasis for eksisterende kontrakter, når endringen skyldes kontraktsmessige forandringer som innebærer reell nytegning, eller at nye grupper forsikrede kommer med
  - at nye medlemmer meldes inn i gruppeordninger og kollektive pensjonsordninger med frivillig tilslutningDet gjøres fradrag i nytegnede premie tilsvarende registrert nytegnede premie i tidligere statistikk for kontrakter der første premie likevel ikke ble betalt, og det ikke tidligere er foretatt slikt fradrag.
- 9) Forsikringsforpliktelse i livsforsikring tilsvarende post 12 i balansen, ekskl. post 12.3 Kursreguleringsfond for produkter uten investeringsvalg og post 13 i balansen for produkter med investeringsvalg. Gjensidige pensjonsandel skal ikke tas hensyn til i markedsdelen.
- 10) Overførte reserver fra andre tilsvarende post 1.3 i resultatregnskapet samt overførte tilleggsavsetninger som tilsvarende post 6.6 i resultatregnskapet.
- 11) Flytting av en gruppeordning fra andre eller til andre måles i brutto årlig premie (ikke brutto forfalt premie).
- 12) Overførte reserver til andre tilsvarende post 5.3 i resultatregnskapet.
- 13) Kapitaldekning i henhold til forskrift om minstekrav til kapitaldekning § 4 (FOR 2006-12-22 nr 1616).
- 14) Kapitalavkastning I i henhold til forskrift om beregning av kapitalavkastning (FOR 2009-05-26 nr 575) § 3 vedrørende bokført avkastning, og beregnes kun for kollektivporteføljen.
- 15) Kapitalavkastning II beregnes som kapitalavkastning I, men inklusiv endring i merverdier på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi, dvs forskriftens § 3 vedrørende verdjustert avkastning.
- 16) Herav fripoliser, herav pensjonskapitalbevis og herav pensjonsbevis omfatter også fortsettelsesforsikringer. Herav-postene er uttrekk fra hovedposten Privat kollektiv pensjon, uansett om det er Innenfor LOF/LOI eller Utenfor LOF/LOI - Livrenter.
- 17) Soliditetskapital tilsvarende egenkapital (inkludert resultat), ansvarlig lån, kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger, kundenes resultat og over-/underverdier på investeringer til amortisert kost. Soliditetskapital regnes i prosent av forsikringsmessige avsetninger med garanti (inkludert investeringsvalg med garanti) forskrift om solvensmargin, livsforsikring (FOR-1995-05-19-481).
- 18) Kursreguleringsfond på eiendeler som omfattes av stresstesten til Finanstilsynet.
- 19) Livrenter, IPA og IPS er individuelle pensjonsspareavtaler etter skattereglene (kun i årsstatistikken / 4.kvartal).

- 20) Mer/mindre-verdier for selskapsporteføljen.
- 21) I resultatanalysen oppstår avkastningsresultat kun for produkter med garanti.
- 22) I resultatanalysen omfatter punktet alt som følger modifisert overskuddsmodell.
- 23) I resultatanalyse for Gruppeliv fylles "Herav til selskap" ut for ordninger som har overskuddsdeling.
- 24) Etter forskrift om årsregnskap inngår foreningskollektiv i hovedbransjen privat kollektiv pensjon, § 5-29 a.
- 25) Med kommunal kollektiv pensjon menes kollektive pensjonsordninger som definert i lov om forsikringsvirksomhet § 10-1 og § 10-2.
- 26) Utgå
- 27) Etter ny forsikringsvirksomhetslov er overskuddsfond for gruppeliv ikke lenger hjemlet og linjen er fjernet i statistikken fom. 31.12.2008. Noen selskap har likevel fortsatt overskuddsfond for gruppeliv samt uavløpt premie, og rapporterte dette under post 12.1 Premiereserve brutto, post 12.4 Erstatningsavsetning eller post 12.6 Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten. Linjer for gruppeliv er tatt inn igjen i statistikken per 31.12.2009.
- 28) Gjensikringsandel av forsikringsforpliktelser i kollektivporteføljen og investeringsvalgporteføljen er innført i kundeporteføljen fom. 4. kvartal 2009 etter endring av 18.12.2009 i Forskrift om årsregnskap for forsikringsselskap.
- 29) Risikopremie for individuell uførepensjon blir i noen selskap regnskapsført under Individuell kapital, mens den for de fleste regnskapsføres under Individuell pensjon. Brutto risikopremie for uførepensjon er derfor ikke lagt som en heravpost under verken Individuell kapital eller Individuell pensjon, men gjelder som en heravpost samlet for disse.
- 30) Gjelder ikke ordninger etter Lov om tjenstepensjon.
- 31) Herav fripoliser betraktes som innskuddsbasert.

#### **Kommentarer til dataene**

##### Generelle kommentarer

Når det nedenfor står "Endring i 2013-tall", menes endringer i forhold til 4. kvartal 2013.

For Brutto forfalt premie kan regnskapstallene (Tabell 4) være høyere enn markedstallene (Tabell 2a) fordi de kan inneholde tall for skadeforsikring og utenlandsk virksomhet.

For Overførte reserver til/fra andre i Tabell 3a inngår ikke overførte reserver som gjelder Gruppeliv. Disse vil imidlertid inngå i Tabell 4.

##### Danica Pensjon

2014-tall:

Punkt 10.1 Risikoutjevningfond er endret på grunn av tidligere feilrapportering (tabell 6).

Soliditetskapitalen er endret på grunn av tidligere feilrapportering (tabell 8).

##### If Skadeforsikring

2014-tall:

Brutto forfalt premie - Brutto risikopremie for individuell uførepensjon: Uførepensjonsdekning i barnepensjon er inkludert i denne fremover (tabell 2a).

2015-tall:

Det er gjennomført endringer i rutine for rapportering av Nytegnet premie fremover (tabell 2a).

##### Nordea Liv

2015-tall:

Fra 3.kvartal 2015 rapporteres individuell uførepensjon inn under i Individuell pensjon for Nytegnet premie (tabell 2a).



**Innsamlede data**

De innsamlede data er identiske med det som forekommer i statistikken.

De underliggende tallene for statistikken er med en desimal, men statistikk tallene publiseres uten desimaler. Det betyr at sumtall i formler kan avvike fra de synlige summene.

**Prosentendringer**

Prosentendringer med tallverdi  $\geq 1000$  gjengis som enten 999 eller - 999.

Sammenligner vi tall med samme fortegn, vil vi få prosentøkning når vi går fra lavere tallverdi til høyere tallverdi.

Sammenligner vi tall med ulike fortegn, vil vi få prosentøkning når vi går fra negative tall til positive tall.

Prosentendringer fra negative tall til 0 (null) = + 100,  
mens prosentendringer fra positive tall til 0 (null) = - 100.

Prosentendringer fra 0 til positive eller negative tall angis ikke (--). Det samme gjelder små tallstørrelser som vises som 0.